

Rapport

Projectnummer: 51001578
Referentienummer: NL22-648800269-32633
Datum: 26-09-2022

Archeologisch onderzoek plangebied Noordma bij De Groeve, gemeente Tynaarlo

Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen

SWECO ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 2573

Versie	Status	Datum
C1	Concept voor beoordeling bevoegde overheid	26-09-2022
D1	Definitief na goedkeuring bevoegde overheid	xx-xx-2022

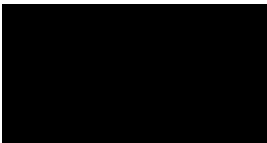
Verantwoording

Titel Archeologisch onderzoek plangebied Noordma bij De
Groeve, gemeente Tynaarlo
Subtitel Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen
SWECO ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 2573
ISSN-nummer 2468-4813
Projectnummer 51001578
Referentienummer NL22-648800269-32633
Revisie C1
Datum 26-09-2022

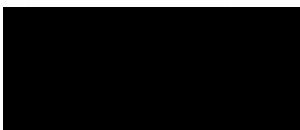
Auteur
senior KNA prospector (actornummer)

E-mailadres

Gecontroleerd door
senior KNA prospector (actornummer)

Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door
Teammanager

Paraaf goedgekeurd

Sweco voert archeologisch onderzoek uit onder procescertificaat SIKB BRL 4000 'Archeologie' (versie 4.1) en de protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004. De archeologische werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1).

Administratieve gegevens

Uitvoerder		Sweco Nederland B.V.
Provincie		Drenthe
Gemeente		Tynaarlo
Plaats		De Groeve
Toponiem		Noordma en Zuidoevers
Kaartblad		12E Zuidlaren
Kadastrale gegevens		-
Centrum-coördinaat		x: 242.843 / y: 569.546
Opdrachtgever		Prolander
Archis Zaakidentificatie		5278360100
Archeoregio		Drents zandgebied
Oppervlakte plangebied		circa 60 ha (Noordma) en circa 10 ha (Zuidoevers fase 2)
Bevoegde overheid		Gemeente Tynaarlo (contactpersoon: [REDACTED]; adviseur gemeente: [REDACTED])
Projectmedewerker(s)		[REDACTED], senior KNA prospector (actornummer [REDACTED]), [REDACTED], senior KNA archeoloog (actornummer [REDACTED]), [REDACTED], bodemkundig adviseur, [REDACTED], [REDACTED], bodemkundig adviseur
Periode van uitvoering		Juni-juli 2022

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	8
1.1 Aanleiding van het onderzoek	8
1.2 Beleidskader	10
1.2.1 Gemeente Tynaarlo	10
1.2.2 Provincie Drenthe	10
1.3 Methodiek	10
1.4 Archeologische verwachting	10
2 Veldonderzoek	14
2.1 Inleiding	14
2.2 Doelstelling en vraagstelling	14
2.3 Werkwijze	15
2.4 Resultaten en interpretatie	16
2.4.1 Bodemopbouw	16
2.4.2 Archeologie	17
2.4.3 Conclusie	17
2.4.4 Booronderzoek 2011	18
3 Conclusie	20
3.1 Conclusie	20
3.2 Beantwoording onderzoeksvragen	21
3.3 Advies	22
Literatuurlijst en gebruikte bronnen	24

- Bijlage 1. Locatie plangebied
- Bijlage 2. Inrichtingsplan en voorgenomen ingrepen
- Bijlage 3. Locatie boringen 2022 per deelgebied en maatregel
- Bijlage 4. Resultaten boringen 2011 en 2022
- Bijlage 5. Diepte top pleistoceen zand in booronderzoek 2022 en 2011
- Bijlage 6. Boorprofielen 2022
- Bijlage 7. Boorprofielen 2011
- Bijlage 8. Advieskaart vervolgonderzoek

Samenvatting

In opdracht van Prolander heeft Sweco een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO-O) door middel van boringen uitgevoerd voor het plangebied Noordma (ca. 60 ha) en het plangebied Zuidoevers 2 (ca. 10 ha). Het gebied zal worden ingericht voor natuur en waterberging. De transformatie die plaats zal vinden is voornamelijk van agrarisch gebruik naar natte natuur. Voorliggend archeologisch onderzoek is één van de benodigde conditionerende onderzoeken en beschrijft de effecten die de uitvoering van het plan heeft op de bestaande en mogelijk te verwachten archeologische waarden in het gebied.

Het plangebied Noordma ligt aan de zuidzijde van het Zuidlaardermeer en vormt de nog ontbrekende (natuur)schakel tussen het Zuidlaardermeer en het achterliggende Hunzegebied en Tusschenwater.

Op basis van de bevindingen en conclusie in het eerder opgestelde bureauonderzoek is een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd in een aantal zones binnen het plangebied Noordma en Zuidoevers fase II. Doel hierbij was aanvullende informatie te verkrijgen over de bodemopbouw, de mate van gaafheid daarvan, de aanwezigheid en diepteligging van een podzol in de top van het dekzand en de dikte van een daarop aanwezige buffer van veen. Deze gegevens zijn vervolgens samengevoegd met de resultaten uit een in 2011 uitgevoerd booronderzoek in het plangebied Noordma, toen in het kader van een inmiddels gewijzigd inrichtingsplan.

Resultaten

Plangebied Noordma

In de boringen geplaatst in de geplande nieuwe stroomgeul is in een groot aantal boringen een dik veenpakket aangetroffen. Dit kan mogelijk verband houden met oudere stroomgeulen die ongevuld zijn geraakt met veen (boringen 19, 20, 30, 31, 32, 34, 38, 37, 58 t/m 61, 85, 86). In één boring is een grotendeels intacte podzol onder een 0,65 m dik veenpakket aangetroffen (boring N1030). Deze locatie zal waarschijnlijk op een relatief hoger liggende dekzandopduiking in het beekdal liggen.

Ter plaatse van de nieuw te graven sloot in het noorden van het plangebied (boringen 1 t/m 5) is in vier boringen een bodemopbouw bestaande uit veen op zand aangetroffen, waarbij in boring 1 en 5 een dik veenpakket aanwezig is onder de bouwvoor. In één boring (boring 4) is een verstoorde top dekzand onder een bouwvoor aangetroffen, een zogenaamd AC profiel.

In de drie boringen uitgevoerd ter plaatse van geplande nieuwe duikers (boringen 6, 7 en 65) bestaat de bodemopbouw uit veen op zand. In boring 65 is dat veenpakket ca. 1,15 m dik in de andere twee boringen 0,2 en 0,3 m dik op dekzand.

In de zone binnen het plangebied waar tot 0,3 m -mv zal worden afgegraven (afplagzone) is enige variatie te zien in de voorkomende bodemopbouw. Vooral de diepteligging van de top van het (dek)zand vertoont grote variatie (zie bijlage 5). In een grote groep boringen ligt het (dek)zand dieper dan 1,0 m -mv afgedekt door een dik veenpakket. In een deel van de boringen in de afplagzone blijft voldoende (veen)buffer boven top pleistocene zand aanwezig nadat de bovenste 0,3 m wordt afgegraven. In de andere boringen in de afplagzone van deelgebied Noordma ligt de top van het pleistocene zand ondieper zodat nadat de bovenste 0,3 m wordt afgegraven de buffer op die pleistocene afzetting minder dan 0,5 m bedraagt.

Echter, in alle gevallen is in de top van het pleistocene zand in deze boringen geen podzol aangetroffen. Hier is derhalve geen kansrijke locaties voor eventuele Steentijdresten vastgesteld.

In het booronderzoek van 2011 zijn in 23 boringen met podzols aangetroffen in de top van het dekzand in de zone waar afgeplagd gaat worden (boringen N1005 t/m N1008, N1022 t/m N1024, N1027, N1029, N1030, N1034, N1055, N1058, N1059, N1068, N1069, N1072, N1076, N1077, N1078, N1082, N1087 en N1092). Met uitzondering van boringen 1029 en 1058 ligt de top van het dekzand hier ondiep met een veenlaag dunner dan 0,5 m na afgraving bouwvoor tot 0,3 m -mv.

Een aantal van deze boringen liggen in het huidige aangepaste inrichtingsplan in zones waar geen graafwerkzaamheden meer worden gepland: boringen N1005 t/m N1008, N1022 t/m N1024, N1976 en N1077.

Deelgebied Zuidoevers fase II

In de boringen uitgevoerd ter plaatse van een geplande nieuwe sloot in deelgebied Zuidoevers fase II (sloot: boringen 94 t/m 106) is in vier boringen een deels intacte podzol vastgesteld (boringen 98 en 103 t/m 105). Dit zijn locaties die als kansrijke zones voor Steentijdvindplaatsen geïnterpreteerd worden. In de andere boringen in dit deelgebied is een verstoord profiel aangetroffen (AC-profiel) of een bodem bestaande uit een veenpakket op zand zonder podzol.

Advies

Op basis van de resultaten uit het booronderzoek, zowel die uit 2011 en uit 2022, is planinpassing of vervolgonderzoek geadviseerd voor de volgende voorgenomen bodemingrepen (zie bijlage 7):

Plangebied Noordma

- ¶ Ter plaatse van het uitgraven van een nieuwe stroomgeul door het plangebied wordt geadviseerd deze graafwerkzaamheden onder archeologische begeleiding (volgens protocol opgraving) te laten uitvoeren binnen de zone van provinciaal belang beekdalen. Vanwege het in vele boringen aanwezig dikke veenpakket kunnen hierin losse vondsten aanwezig zijn of resten van beekdal gerelateerde structuren.
- ¶ **Ter plaatse van boringen in het gebied waar de bouwvoor tot 0,3 m -mv zal worden afgegraven wordt geadviseerd ter plaatse van boringen N1027, N1029, N1030, N1034, N1055, N1058, N1068, N1069, N1072, N1076, N1078 en N1092 geen graafwerk uit te voeren.** Hier is in de top van het relatief ondiepe dekzand een podzol aangetroffen, waardoor deze zones als kansrijke locaties voor Steentijdvindplaatsen beschouwd moeten worden. Bij het afgraven van de bouwvoor zal een onvoldoende dikke buffer resteren boven het dekzand waardoor verstoring van die laag mogelijk wordt. Indien hier geen planinpassing mogelijk is, zal een aanvullende karterend booronderzoek uitgevoerd moeten worden om eventuele Steentijdvindplaatsen daadwerkelijk vast te stellen.
- ¶ Voor het uitgraven van een nieuwe sloot (boringen 1 t/m 5) wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Hier is de bodemopbouw zodanig dat geen (intacte) archeologische resten meer worden verwacht.

Zuidoevers fase II

Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek wordt voor een deel van het plangebied Zuidoevers fase II het plangebied een vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van een karterend booronderzoek. Dit betreft de locaties van de boringen 98 en 103 t/m 105.

Tabel 0 *Overzicht van archeologische perioden¹*

Periode	Tijd		
Laat-Paleolithicum (Oude Steentijd)		tot	9.000 v.Chr.
Mesolithicum (Midden Steentijd)	9.000 v.Chr.	-	4.900 v.Chr.
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	5.325 v.Chr.	-	1.900 v.Chr.
Bronstijd	1.900 v.Chr.	-	800 v.Chr.
IJzertijd	800 v.Chr.	-	12 v.Chr.
Romeinse Tijd	12 v.Chr.	-	450 n.Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1.050 n.Chr.
Late Middeleeuwen	1.050	-	1.500 n.Chr.
Nieuwe Tijd	1.500	-	heden

Tabel 2 *Indeling van het Kwartair*

chronostratigrafie			jaren geleden	
Kwartair	Holoceen	Subatlanticum	3.000	- heden
		Subboreaal	5.000	- 3.000
		Atlanticum	8.000	- 5.000
		Boreaal	9.000	- 8.000
		Preboreaal	10.000	- 9.000
	Pleistoceen	Laat	130.000	- 10.000
		Weichselien (ijstijd)	120.000	- 10.000
		Eemien	130.000	- 120.000
		Midden	800.000	- 130.000
		Saalien (ijstijd)	200.000	- 130.000
		Elsterien (ijstijd)	400.000	- 315.000
		Vroeg	2.400.000	- 800.000

¹ Bron: Archeologisch Basis Register 1992.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

In opdracht van Prolander een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO-O) uitgevoerd voor het plangebied Noordma (ca. 60 ha) en het plangebied Zuidoevers fase II (ca. 10 ha). Het gebied zal worden ingericht voor natuur en waterberging. De transformatie die plaats zal vinden is voornamelijk van agrarisch gebruik naar natte natuur. Prolander is namens Stichting het Drentse Landschap gevraagd het planproces hiervoor namens hun te trekken. Sweco is door Prolander gevraagd de planvorming voor de herinrichting van het gebied te begeleiden en de bijbehorende technische- en conditionerende onderzoeken uit te voeren. Voorliggend archeologisch onderzoek is één van de benodigde conditionerende onderzoeken en beschrijft de effecten die de uitvoering van het plan heeft op de bestaande en mogelijk te verwachten archeologische waarden in het gebied.

Het plangebied Noordma ligt aan de zuidzijde van het Zuidlaardermeer en vormt de nog ontbrekende (natuur)schakel tussen het Zuidlaardermeer en het achterliggende Hunzegebied en Tusschenwater (zie afb. 1.1). Tussen Noordma en het Zuidlaardermeer ligt een scoutingterrein (aan de westzijde) en een particulier recreatieterrein (aan de oostzijde). Deze gebieden maken beide geen onderdeel uit van het plangebied. Het scouting terrein zal verplaatst worden naar een meer westelijk gelegen locatie aan het Zuidlaardermeer. Deze ontwikkeling valt buiten de scope van de herinrichting van het gebied Noordma en wordt en deze studie niet verder meegenomen.

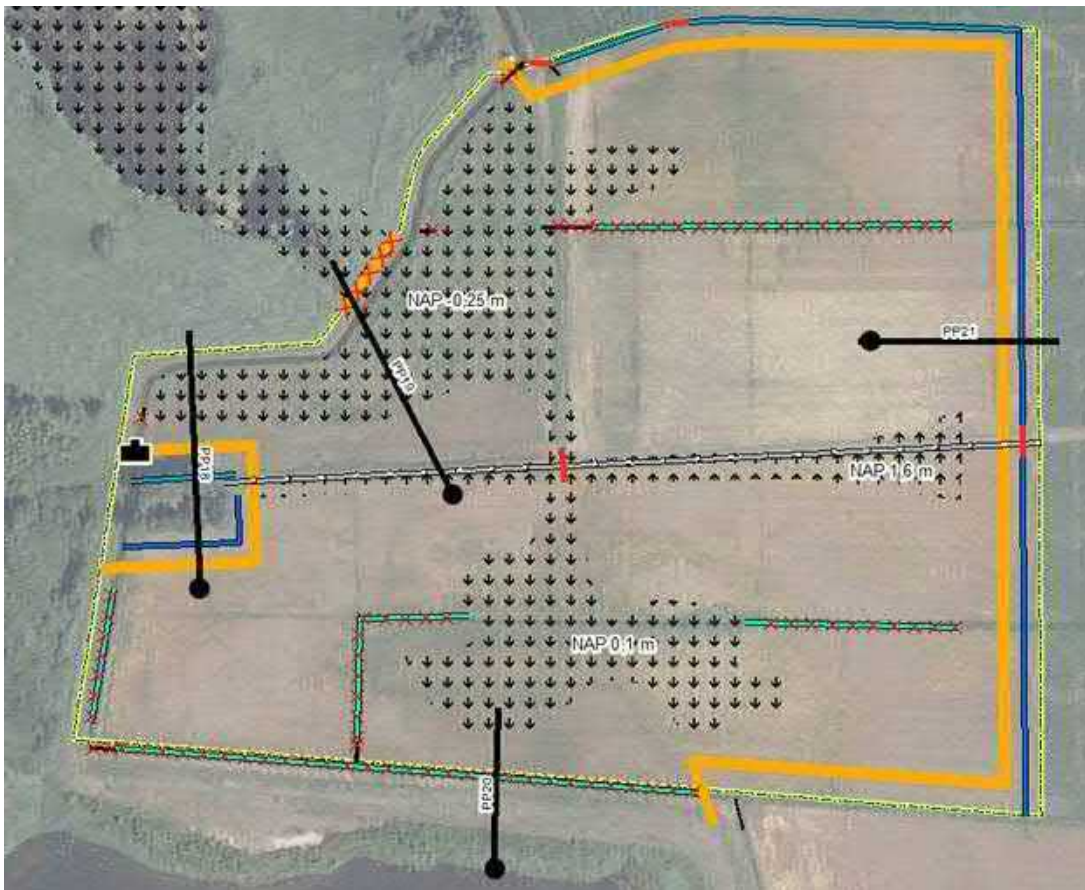

Afbeelding 1.1: Begrenzing plangebied Noordma (inclusief scouting terrein in paars) en aansluiting met plangebied Tusschenwater (rechtsonder).

De verschillende geplande maatregelen voor plangebied Noordma met graafwerkzaamheden en grondverzet bestaan uit:

- ¶ Verlagen maaiveld en doorsteken kaden en dichtschuiven/dempen van zoveel mogelijk sloten.
- ¶ Aanleg brug in de provinciale weg.
- ¶ Verlegging persiolerings.
- ¶ Aanleg vispassage bij gemaal Oostermoer.
- ¶ Graven nieuwe stroomgeul Hunze vanaf brug in de provinciale weg tot in het Zuidlaardermeer.

In het plangebied Zuidoevers fase II zal eveneens een natte natuurinrichting worden aangelegd. Dit plangebied zal als onderdeel van de oeverlanden rond het Zuidlaardermeer moeten gaan fungeren en hiervoor gelden in principe dezelfde doelen en uitgangspunten als voor Noordma.

Afbeelding 1.2. Plangebied Zuidoevers fase II met de toekomstige NAP hoogtes na afgraving en ophoging.

Donkerblauwe lijn – aanleg nieuwe sloot

Lichtblauwe lijn – opschonen bestaande sloot

Pijl omlaag – afgraven: ontgravingsdiepte 0,85 m (tot - 0,25 m NAP) en 0,6 m (tot 0,1 m NAP)

Pijl omhoog – ophogen

Zwarte blokje – gemaal

Rode XXX – dempen sloten en verwijderen kade

Orange lijnen – aanbrengen nieuwe kade

Voor een eerder opgesteld inrichtingsplan Noordma is door Sweco (toen Grontmij) in 2010 een archeologisch bureauonderzoek en in 2011 een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd.² In de periode daarna zijn de inrichtingsplannen ingrijpend gewijzigd en is in 2021 op verzoek van de opdrachtgever een nieuw en geactualiseerd bureauonderzoek opgesteld.³ Hierin zijn de resultaten en adviezen van het in 2011 uitgevoerde booronderzoek meegenomen. Dit rapport van het recent uitgevoerde booronderzoek is een aanvulling op de eerdere rapporten en conclusies.

1.2 Beleidskader

1.2.1 Gemeente Tynaarlo

De gemeente Tynaarlo heeft in 2013 een archeologiebeleid vastgesteld.⁴ Onderdeel van dat beleid is een archeologische beleids- en advieskaart en een structuurvisie archeologie.⁵ Deze kaarten zijn verwerkt in het archeologisch bureauonderzoek van 2021.

De gemeente Tynaarlo heeft in het vigerende bestemmingsplan Zuidoevers Zuidlaardermeer (vastgesteld 13-12-2005) geen dubbelbestemmingen waarde – archeologie vastgesteld. Voor het plangebied is derhalve de Structuurvisie archeologie (2013) van de gemeente Tynaarlo van toepassing die in dergelijke gevallen gehandhaafd via de Monumenten en Erfgoed verordening wordt gehandhaafd.

1.2.2 Provincie Drenthe

Door Provinciale Staten van Drenthe is op 2 juli 2014 een Omgevingsvisie vastgesteld. Het provinciaal beleid voor de Drentse archeologie is gericht op instandhouding, bescherming, beleven en benutten. Het archeologisch erfgoed behoort tot het ruimtelijk erfgoed en is een belangrijke bouwsteen van de ruimtelijke kwaliteit en identiteit van Drenthe (kernkwaliteit archeologie).

Het plangebied Noordma ligt door een deel binnen de contour van een provinciale archeologische kernkwaliteit: beekdal. Voor het plangebied Noordma geldt dat beschermingsniveau 1 (AMK-terreinen) en 4 (verwachte archeologische waarden – beekdalen) relevant zijn. Afstemming door de initiatiefnemer met de provincie over de voorgenomen plannen met betrekking tot bekende en verwachte archeologische waarden is noodzakelijk.

1.3 Methodiek

Dit rapport betreft een standaardrapport zoals genoemd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd conform SIKB BRL 4000 protocol 4003.

1.4 Archeologische verwachting

De plangebieden liggen in een beekdal en een dekzandvlakte. Noordma is gelegen in het oerstroomdal van de Hunze of Oostermoersche Vaart. Dit stroomdal is in de voorlaatste ijstijd opgevuld met smeltwaterzanden. Deze afzettingen behoren tot de Formatie van Boxtel. Op deze smeltwaterzanden is in de laatste ijstijd dekzand afgezet behorende tot het Laagpakket van Wierden. Ook heeft er op lager gelegen plekken in het landschap veengroei plaatsgevonden. In het gehele plangebied is dit veen (Hollandveen, Formatie van Nieuwkoop) te vinden. Volgens de geomorfologische kaart bestaat bijna de gehele bodem van het plangebied uit de beekdalbodem van de Hunze.

² Veenstra & Hekman, 2010; Boekema, 2011.

³ Hekman, 2021.

⁴ Raadsbesluit gemeente Tynaarlo 7 mei 2013: vaststelling structuurvisie Archeologie gemeente Tynaarlo.

⁵ Beusink et al., 2011; Huisman, 2013.

Dit is een strook die is opgevuld met veen. Dit beekdal wordt ten westen en ten oosten ingesloten door ontgonnen veengebieden, bestaande uit (moerige) eerd- en podzolbodems, wat overeen komt met de zich onder het ontgonnen veen bevindende smeltwaterzanden en dekzanden.

Op basis van de landschappelijke kenmerken en de genoemde archeologische waarden is voor beide plangebieden een archeologische verwachting opgesteld. Die verwachting geldt als middelhoog voor vindplaatsen in de top, de relatief hoger gelegen delen van het dekzand voor de periode Laat Paleolithicum-Mesolithicum. Voor de daarop volgende periode tot in de Late Middeleeuwen is de verwachting laag. Beide plangebieden waren door toenemende vernatting en veenafdekking niet geschikt voor de vestiging van nederzettingen. Wel kunnen uit de periode losse vondsten in de vorm van bijvoorbeeld veenoffers aangetroffen worden. De locatie van dergelijke vondsten is echter onvoorspelbaar. Voor de periode Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd is de archeologische verwachting middelhoog voor de aanwezigheid van sporen en vondsten die verband houden met veenontginning en turfwinning en het vervoer daarvan over de Hunze/Oostermoerse Vaart. Er worden uit deze periode geen nederzettingen verwacht.

Op de archeologische landschaps- en verwachtingskaart van de gemeente Tynaarlo ligt het plangebied Noordma in een beekdal bestaande uit beekdalbodems (Bbv; hoge verwachting) met veen met daarin plaatselijk dekzandkoppen binnen beekdal (Bk; hoge verwachting). Langs de oever van het Zuidlaardermeer liggen aan de westkant dekzandruggen en -koppen als dan niet met oud bouwlanddek (Dre; hoge verwachting); aan de oostkant liggen binnen een opgehoogd gebied: antropogeen: verstoring (Av), laagte/depressie (veentje) zonder ringwal (Lo; hoge verwachting), en dekzandwelvingen (Dw; middelhoge verwachting) en dekzandvlakte (Dv; lage verwachting). Langs de westzijde grenst het plangebied Noordma aan een zone met dekzandruggen en -koppen (Dre; hoge verwachting) en een dekzandvlakte, al dan niet vervlakt door veen en/of overstromingsmateriaal (Dvv; lage verwachting).

In het plangebied Noordma is een pakket intact veen aanwezig dat in dikte varieert van enkele decimeters tot enkele meters. Door de goede conserverende eigenschappen van veen zijn dit soort gebieden potentiële vindplaatsen voor organische resten. In het relatief dikkere veenpakket kunnen depotvondsten aangetroffen worden

Op de relatief hogere delen in het dekzandlandschap onder het veenpakket (dekzandkoppen en -welvingen) kunnen resten aanwezig zijn van tijdelijke en permanente bewoning uit de periode Laat Paleolithicum/Mesolithicum en Neolithicum. De archeologische verwachting hiervoor is middelhoog. Resten kunnen bestaan uit kleine jachtkampen met vlakhaarden of haardkuilen met houtkool en strooiingen van vuursteen (werktuigen of resten van vuursteenbewerking).

Voor het beekdal geldt een lage tot middelhoge verwachtingswaarde voor resten van bijvoorbeeld constructies (bruggen, voordren, eendenkooien), afvalplaatsen of activiteitszones, waarvan de datering kan variëren van Bronstijd tot Nieuwe tijd.

Het plangebied Zuidoevers fase 2 ligt op de gemeentelijke landschaps- en verwachtingskaart in een dekzandvlakte (Dv; lage verwachting) met enkele laagtes/depressies (veentje) zonder ringwal (Lo; hoge verwachting) en dekzandwelvingen, al dan niet met oud bouwlanddek (Dw; lage verwachting).

Het plangebied ligt in een dekzandvlakte met moerige bodems. Hier kunnen in de top van het dekzand (indien een intacte podzol aanwezig is) resten aanwezig zijn uit de periode Laat Paleolithicum-Neolithicum. De archeologische verwachting hiervoor is middelhoog.

Vanaf de Bronstijd tot in de Late Middeleeuwen was dit gebied overdekt door een plaatselijk meters dik veenpakket en zijn geen bewoningsresten te verwachten (lage verwachting). Gedurende de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd kunnen resten aanwezig zijn die verband houden met de veenontginning en turfwinning. Nadat het veen in dit gebied vrijwel geheel was afgegraven of door ontginning ingeklonken is het gebied in gebruik als agrarisch gebied. Uit die periode kunnen resten/sporen van landontginning en -inrichting aanwezig zijn in de vorm van greppel/sloten, afrasteringen met paalkuilen en mogelijke afvaldumps.

Archeologische verwachting per periode

Laat Paleolithicum en Mesolithicum

Voor het Laat Paleolithicum en Mesolithicum is er een kans op het aantreffen van archeologische resten. Sporen uit deze periodes kunnen vooral worden aangetroffen daar waar het zand relatief hoger ligt ten opzichte van de omliggende gebieden (dekzandkopjes en -ruggen). Steentijdvindplaatsen (Laat Paleolithicum-Mesolithicum) worden doorgaans niet op de hoogste delen van het beekdal verwacht, maar op de flanken van deze hogere zones nabij de lagere beekdalbodem en water. Dergelijke locaties in de directe nabijheid van water waren in de Steentijd gunstig voor het opslaan van tijdelijke, vaak seizoensgebonden kampementen voor jacht, visvangst en voedsel verzamelen. De kampementen zijn veelal relatief klein en bestaan uit enkele haardkuilen of vlakhaarden met een strooiing van afvalstukken van vuursteenbewerking. In geval van gunstige conserveringscondities, dat wil zeggen in natte omstandigheden, kunnen ook resten van organische materialen aangetroffen worden (afvaldumps).

Neolithicum t/m IJzertijd

Voor deze periode geldt er een lage verwachting voor het aantreffen van archeologische resten. De plangebieden waren in deze periode te nat en raakten geheel overdekt door een soms meters dik veenpakket waarin de Hunze als veenbeek naar het noorden afwaterde. In dit uitgestrekte veengebied kunnen depotvondsten en andere vondsten en/of beekdal gerelateerde structuren aanwezig zijn.

Vroege - Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd

Voor de Vroege Middeleeuwen zijn in de plangebieden geen indicatoren voor bewoning of landgebruik aangetroffen. Er geldt derhalve een lage archeologische verwachting voor (nederzettings)resten uit deze periode. Wel kunnen toevallsvondsten of afvaldumps (bijvoorbeeld van metaal of aardewerk) aangetroffen worden. Gedurende de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd is het gebied steeds verder in ontginning gekomen, mede door turfwinning en agrarische activiteiten. Voor de afvoer van de turf werd gebruik gemaakt van de Hunze. Langs deze waterloop kunnen resten aanwezig die verband houden met de scheepvaart. Van allerlei landbouwwerkzaamheden hebben sporen aanwezig zijn van dieper ingegraven (verkavelings)greppels en sloten, paalgaten van perceelafscheidings.

Resten van bewoning kunnen direct onder het maaiveld worden verwacht. Archeologische sporen kunnen tot in de C-horizont worden verwacht. De conservering van sporen in de top van het dekzand is waarschijnlijk redelijk tot goed en zeker dieper ingegraven sporen zullen duidelijk herkenbaar in het gele zand aftekenen. De gaafheid van het vondsten- en sporenniveau in de top van het dekzand is sterk afhankelijk van de mate van bodemingepen in het (recente) verleden. In plangebied Zuidoevers fase 2 is de gaafheid van dit niveau zeer waarschijnlijk matig tot slecht, gezien de relatief ondiepe ligging t.o.v. het maaiveld. Ter plaatse van het AMK-terrein 14110 in het plangebied Noordma is in een booronderzoek vastgesteld dat de bodemopbouw dermate is verstoord dat geen archeologische sporen- of vondstenniveau meer aanwezig is.

Het opgehoogde terrein langs de oever van het Zuidlaardermeer (en dat buiten het onderzochte gebied van het booronderzoek uit 2011 lag) kan mogelijk onder het ophogingspakket een intacte bodemopbouw hebben met een intact sporen- en vondstenniveau.

In het plangebied Noordma liggen enkele oost-west lopende gastransportleidingen. De aanleg hiervan zal de bodem diep hebben verstoord. Ook voor de aanleg van de bestaande verharde wegen zal in dit drassige landschap een diep cunet zijn aangelegd waarbij de bodemopbouw diep is verstoord.

Voor voorgenomen maatregelen en gebieden waarbij graafwerk wordt uitgevoerd is een verkennend booronderzoek geadviseerd. Hierbij worden op lijn elementen boringen om de 50 m gezet en in gebieden boringen in een verspringend grind van 40x50 m.

Plangebied Noordma

Voor dit plangebied zijn de volgende maatregelen een risico op het aantasten van eventueel aanwezige archeologische waarden en wordt vervolgonderzoek geadviseerd:

- ¶ Het graven nieuwe stroomgeul in de zone waar op de beleidskaart een (middel)hoge archeologische verwachting en/of provinciaal belang beekdal geldt. Lengte circa 850 m.
- ¶ Het verbreden van een bestaande sloot in het gebied met een (middel)hoge archeologische verwachting. Lengte circa 100 m.
- ¶ Het afgegraven van de bouwvoor tot 0,3 m -mv in het gebied met een (middel)hoge archeologische verwachting en/of provinciaal belang beekdal waarbij na afgraven minder dan 0,3 m veen als buffer overblijft boven de top van het pleistocene zand (zie bijlage 6). Dit geldt voor de zones rond boringen met een intacte podzol uit het booronderzoek 2011 (boringen N1027, N1030, N1034, N1055, N1068, N1069, N1072, N1087) en zones waar in het booronderzoek 2011 geen of zeer weinig boringen zijn uitgevoerd en waar minder dan 0,3 m de veenafdekking op het pleistocene zand aanwezig is. Gezamenlijk oppervlakte circa 9,5 hectare.
- ¶ Het graven van nieuwe duikers in zones met een (middel)hoge archeologische verwachting en/of een provinciaal belang beekdal.

Voor de overige maatregelen waarbij geen graafwerk dieper dan de bouwvoor plaatsvindt, wordt geen nader archeologisch onderzoek geadviseerd.

Plangebied zuidoevers fase II

Het verwijderen van de bovengrond tot circa 0,3 m vanaf maaiveld in een groot gedeelte van het plangebied zal geen risico inhouden op verstoring van archeologische waarden. Dit gebied ligt op de gemeentelijke archeologische beleidskaart in een zone dat als “verstoord of archeologisch onderzocht en vrijgegeven” staat weergegeven. De nieuw te graven sloot aan de oostzijde van het plangebied ligt voor een groot deel in zones die op de gemeentelijke archeologische beleidskaart staan aangeduid als “dekzandkoppen binnen beekdal en vennetjes/laagten”. Hier is bij graafwerk dieper dan 0,3 m -mv archeologisch onderzoek vereist. Lengte circa 350 m.

2 Veldonderzoek

2.1 Inleiding

Het inventariserend veldonderzoek (IVO-O) is uitgevoerd conform SIKB BRL 4000 protocol 4003 Overig en bestaat uit

1. controle aanwezigheid en volledigheid informatie (LS05, LS06 PS05, VS05, VS07);
2. opstelling Plan van Aanpak IVO-Overig (VS01, SP01, VS08);
3. aanmelden onderzoek bij Archis;
4. uitvoeren veldwerk IVO-Overig (VS02, VS03, VS04);
5. melden eerste bevindingen onderzoek bij Archis;
6. uitwerken vondsten en (boor)monsters (VS03, SP02);
7. analyseren resultaten IVO-Overig (VS02, VS03, VS04);
8. opstellen standaardrapport IVO-Overig en waardering (VS05, VS06);
9. opstellen selectieadvies (VS07);
10. aanleveren standaardrapport - afmelden onderzoek in Archis;
11. aanleveren van analoge projectdocumentatie (DS01, DS02, OS17);
12. aanleveren van vondsten en monsters (DS03, OS17);
13. aanleveren digitale gegevens bij e-depot (DS05);
14. verwijderen gedeselecteerde vondsten en monsters (OS13).

Het inventariserend veldonderzoek bestaat uit een booronderzoek verkennende fase. De gekozen onderzoeksmethode voor het veldwerk is gebaseerd op de resultaten van het bureauonderzoek (uitmondend in de gespecificeerde archeologische verwachting), het protocol inventariserend veldonderzoek uit de KNA versie 4.1 (protocol 4003) en de *Leidraad IVO Karterend Booronderzoek* (SIKB-Leidraad).⁶

Voorafgaand aan het veldwerk is een Plan van Aanpak opgesteld.⁷ Hierin is de doel- en vraagstelling van het onderzoek vastgesteld en zijn onderzoeksvragen geformuleerd.

2.2 Doelstelling en vraagstelling

Het inventariserend veldonderzoek d.m.v. booronderzoek heeft als doel het opsporen van archeologische vindplaatsen in het plangebied. In dit concrete geval betreft dit het opsporen van eventueel aanwezige Steentijdvindplaatsen in de top van het afgedekte dekzand.

Het uitgevoerde booronderzoek is bedoeld als eerste stap om vergelijkbare gegevens te krijgen met de resultaten uit het eerdere booronderzoek en de resultaten uit de hydrologische onderzoeken m.b.t. veendiktes. Van die laatste gegevens is in het bureauonderzoek een kaartbijlage met veendiktes toegevoegd (daar bijlage 6). Zoals in het bureauonderzoek is beschreven is het afplaggen tot 0,3 m -mv in de gebieden met een middelhoge verwachting en/of provinciaal belang zonder verder onderzoek mogelijk mits er een voldoende dik (minstens 0,3 m) pakket veen op het dekzand overblijft. In die situaties is er geen risico op aantasting van eventuele Steentijdvindplaatsen. Omdat op basis van de geraadpleegde bronnen voor het bureauonderzoek niet voor alle gebieden binnen het afplaggebied bekend was of er een voldoende buffer boven het dekzand met een podzol aanwezig is zijn op die plaatsen verkennende boringen uitgevoerd om de diepteligging van het dekzand en de dikte van het daarboven aanwezige veenpakket goed in beeld te brengen. Daar waar blijkt onvoldoende buffer aanwezig te zijn en een podzol in de top van het dekzand is aangetroffen, zullen of de plannen moeten worden aangepast of zal nader onderzoek (karterend – in verdicht boorgrid) moeten volgen.

⁶ Tol et al., 2012.

⁷ Hekman, 2022.

Op basis van de resultaten uit dit booronderzoek wordt in combinatie met de resultaten uit het eerder uitgevoerd booronderzoek in 2011 een integraal advies opgesteld voor eventueel nader onderzoek en op welke wijze dit moet worden uitgevoerd.

Voor deze doelstelling wordt de volgende onderzoeksstrategie gehanteerd:

Er is een verkennend booronderzoek uitgevoerd met als doel de bodemopbouw te beschrijven. Het booronderzoek omvat twee specifieke doelen:

A. het gedeelte van het plangebied dat zal worden afgeplagd tot maximaal 0,3 m -mv (verwijderen bouwvoor). Voor het bepalen van de locaties van de verkennende boringen in dit onderdeel zijn de volgende criteria gehanteerd:

1. Gelegen binnen een gebied met een (middel)hoge archeologische verwachting en/of binnen een gebied met provinciaal belang beekdalen.
2. Waar de dikte van het aanwezige veenpakket uit eerder onderzoek is vastgesteld op minder dan 1 m.
3. Waar uit het bureauonderzoek is gebleken dat er nog geen of onvoldoende boringen zijn uitgevoerd.

Specifiek is voor dit booronderzoek gericht op de aanwezigheid van een podzol in de top van het dekzand en de dikte van het daarop liggend veenpakket

B. Ten tweede het graven van de nieuwe stroomgeul, het graven van nieuwe sloten en de plaatsing van nieuwe duikers. Voor dit booronderzoek worden boringen om de 25 m op lijnelementen geplaatst en boringen op de locaties van de nieuwe duikers.

De vraagstelling voor dit onderzoek is: zijn er in het onderzoeksgebied archeologische waarden aanwezig of mogelijk aanwezig en zo ja, wat is de waarde daarvan? Voor het beantwoorden van de vraagstelling zijn in het Plan van Aanpak de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- ¶ Wat is de bodemopbouw in het plangebied? In welke boringen of zones is deze opbouw onder de bouwvoor nog intact? Specifiek, in welke boringen is een (deels – B-horizont) intacte podzol in de top van het dekzand waargenomen?
- ¶ Wat is de lithologie, aard, gaafheid en dikte van het boven het dekzand liggende bodempakket nadat er tot 0,3 m -mv wordt afgeplagd?
- ¶ In welke boringen is na de afplagging (0,3 m) onvoldoende buffer (minimaal 0,3 m) aanwezig boven het dekzand waar een podzol is aangetroffen?
- ¶ Zijn (mogelijke) archeologische waarden aanwezig in het plangebied? Zo ja, waar en op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP? In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door realisatie van de voorgenomen plannen?
- ¶ In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting voor (delen) van het plangebied worden bijgesteld?
- ¶ Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

2.3 Werkwijze

Het veldwerk voor het inventariserende veldonderzoek is verricht op 20 en 21 juli 2022 door een team van archeologen en bodemkundig adviseurs onder leiding van een senior KNA prospector.⁸ Hierbij zijn 100 handmatige grondboringen verricht met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm en een 3 cm guts (zes boringen zijn wegens ligging nabij kabels en leidingen niet uitgevoerd). De boringen zijn uitgevoerd tot minimaal 0,3 m in de C-horizont en/of tot een maximale diepte van 2,8 m beneden maaiveld.

⁸ Hilde Boon, actornummer 39446695

De boringen zijn gezet in een grid van 40 bij 50 m verspreid over de te onderzoeken zones en om de 50 m op lijnelementen. De boorpunten zijn ingemeten met behulp van een GPS (Sokkia GCX). De hoogte van het maaiveld ter plaatse van de boringen is bepaald met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN, ahn.nl).

Met het verkennend booronderzoek wordt de bodemopbouw beschreven en de mate van intactheid daarvan bepaald. Kansrijke zones of locaties uit het verkennend booronderzoek kunnen aanleiding zijn voor het uitvoeren van een aanvullend karterend onderzoek om daadwerkelijk archeologische vindplaatsen op te sporen.

De boorprofielen zijn lithologisch beschreven conform de Leidraad Archeologische Standaard Boorbeschrijving (ASB, versie 1.1)⁹ en volgens het *Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland*.¹⁰

De opgeboorde grond is onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals verbrand of bewerkt vuursteen, houtskool, verbrand bot en aardewerk. Verder is gekeken naar bodemverkleuringen die zouden kunnen wijzen op mogelijke vegetatie- en/of cultuurlagen.

De boringen zijn uitgevoerd in twee deelgebieden:

- ¶ Deelgebied Noordma: totaal 93 boringen (1 t/m 93) onderverdeeld naar aard van de ingreep in:
 - o Te graven geul en sloot: boringen 1 t/m 5 (sloot) en 19, 20, 21, 29 t/m 34, 36 t/m 39, 46 t/m 50, 55, 57 t/m 61, 85 t/m 93 (geul).
 - o Plaatsing duikers en inlaat: boringen 6, 7 en 65.
 - o Verwijderen bouwvoor: boringen 8 t/m 18, 22 t/m 28, 35, 40 t/m 45, 51 t/m 54, 56, 62 t/m 64, 66 t/m 84).
- ¶ Deelgebied Zuidoevers fase II (sloot): totaal 13 boringen (94 t/m 106).

In verband met de aanwezigheid van een gas- en een olietransportleiding en een brede leidingstraat met diverse kabels en leidingen door het plangebied zijn enkele boringen die op te korte afstand waren gepland niet uitgevoerd (boringen 21, 29 en 90 t/m 93). Dit heeft geen consequenties voor de interpretatie van de resultaten.

2.4 Resultaten en interpretatie

De locaties van de boringen worden weergegeven in bijlage 3. De tekeningen van de boorprofielen zijn opgenomen in bijlage 6 (2022) en bijlage 7 (2011). De resultaten uit beide booronderzoeken zijn weergegeven in bijlage 4. In bijlage 5 staat een samenvattende tabel met dieptes van bodemlagen en interpretatie.

2.4.1 Bodemopbouw

De laagoppeenvolging in de bodemopbouw wordt van boven naar beneden beschreven.

Plangebied Noordma

In grote lijnen bestaat de bodemopbouw uit een bouwvoor op veen op zand of een bouwvoor op zand. De bouwvoor heeft een gemiddelde dikte van ca. 0,2 m (variërend van 0,1 tot 0,4 en bestaat uit matig tot zeer fijn, zwak tot matig humeus, zak siltig zand. Daaronder ligt in de meeste boringen een pakket veen (donkerbruin rietzeggeveen, soms sterk zandig of met houtresten). Het veen is in de top sterk veraard overgaand naar matig veraard en is in een aantal boringen onderin amorf van structuur. Boring 12 heeft aan de onderkant van het veenpakket een zogenaamde smeerlaag (gliede of dopplriet).

⁹ Bosch, 2008.

¹⁰ De Bakker & Schelling, 1989.

De dikte van het veenpakket varieert sterk. Boringen 1, 3, 10, 11, 12, 19, 20, 27, 30 t/m 36, 38, 46, 47, 49, 50, 54, 55 t/m 66, 82, 83 en 85, t/m 89 hebben een veenpakket van 0,5 m of meer, variërend van 0,65 tot 2,6 m. In boring 69 bestaat de bouwvoor uit een dun pakket veraard veen tot 0,15 m -mv op zand. In boring 86 bevindt zich een 1,8 m dik veenpakket op zand dat geïnterpreteerd is als een voormalige geulvulling.

In een aantal boringen ligt onder de bouwvoor direct het pleistocene zand zonder podzol (zogenaamd AC-profiel: boringen 4, 28, 45, 52, 69, 70, 72, 73, 76, 80 en 84).

In boringen 32, 58 en 59 is vanaf maaiveld of onder de bouwvoor een verstoord pakket aangetroffen, mogelijke demping van oude sloot of geul en in boring 82 mogelijk een kabelsleuf bestaande uit veenresten en matig grof zand.

Plangebied Zuidoevers fase II

In deze boringen bestaat de bodemopbouw uit een bouwvoor van gemiddeld 0,2 m dik bestaande uit zand (donkerbruin/zwart, matig humeus, zwak siltig, matig fijn zand) op dekzand (matig tot zeer fijn, zwak siltig zand). In boringen 98, 104 en 105 is onder de bouwvoor een restant van een B-horizont waargenomen in de top van het zand; in boring 103 een restant van een BC-horizont aanwezig in de top van het dekzand. De andere boringen bestaan uit een zogenaamd AC-profiel, hier is geen podzol (meer) aanwezig.

2.4.2 Archeologie

Er zijn in de boringen geen archeologische indicatoren en/of vondsten aangetroffen.

2.4.3 Conclusie

In het deelgebied Noordma zijn in geen van de uitgevoerde boringen resten aangetroffen van een podzol in de top van het pleistocene zand. Er zijn derhalve geen zones vastgesteld die als potentieel kansrijke locaties geïnterpreteerd kunnen worden voor de aanwezigheid van Steentijdresten. In de boringen met een AC-profiel ligt het dekzand relatief hoger met in enkele boringen een dun veenpakket en is een eventueel oorspronkelijk aanwezige podzol mogelijk verdwenen door agrarische of andere diepere grondbewerkingen. In de andere boringen met een dikker veenpakket ligt het pleistocene zand op een grotere diepte en zijn deze locaties waarschijnlijk te nat geweest voor bodemvorming en daarmee ongeschikt voor het opslaan van tijdelijke kampementen. De top van het dekzand is mogelijk plaatselijk verspoeld of verdwenen door geulvorming van de vlechtende Hunze in dit gebied.

De diepteligging van de top van het (dek)zand vertoont grote variatie (zie bijlage 5). In een grote groep boringen ligt het (dek)zand dieper dan 1,0 m -mv afgedekt door een dik veenpakket. In een deel van de boringen in de afplagzone blijft voldoende (veen)buffer boven top pleistoceen zand aanwezig nadat de bovenste 0,3 m wordt afgegraven: boringen 1, 3, 5, 10, 11, 12, 19, 20, 27, 30 t/m 35, 38, 49, 54, 55, 57 t/m 62, 65, 82, 85 t/m 88. In de andere boringen in de afplagzone van deelgebied Noordma ligt de top van het pleistocene zand ondieper zodat nadat de bovenste 0,3 m wordt afgegraven de buffer op die pleistocene afzetting minder dan 0,5 m bedraagt. Echter, in alle gevallen is in de top van het pleistocene zand in deze boringen geen podzol aangetroffen. Hier is derhalve geen kansrijke locaties voor eventuele Steentijdresten vastgesteld.

In boringen 98, 103, 104 en 105 in deelgebied Zuidoevers fase II is in de top van het pleistocene zand een restant van een podzol vastgesteld (B- of BC-horizont). Deze locaties kunnen beschouwd worden als potentieel kansrijke locaties voor Steentijdresten, hoewel het oorspronkelijke loopvlak (A- en E-horizont) is verdwenen. Dit is doorgaans het niveau waarop vuursteenconcentraties en vlakhaarden aanwezig kunnen zijn. In de B-horizont kunnen resten aanwezig zijn van dieper ingegraven haardkuilen met houtskool en (verbrand) vuursteen en verbrande hazelnootdoppen. In de overige boringen bestaat de bodemopbouw uit een AC-profiel (boringen 94 t/m 97, 99, 101, 102 en 106) en een veenpakket op zand (boring 100).

Ter plaatse van de boringen met een AC-profiel is in de top van dekzand geen podzol aangetroffen. Deze is mogelijk vanwege de relatief ondiepe ligging van het dekzand door agrarische of andere groundbewerkingen verdwenen.

2.4.4 Booronderzoek 2011

In 2010 is een booronderzoek uitgevoerd voor het toentertijd gehanteerde inrichtingsplan, dat nadien is gewijzigd. Er zijn in twee fasen verkennende boringen uitgevoerd (zie bijlage 4). De eerste fase bestond uit 98 boringen verspreid over de verschillende voorgenomen bodemingrepen (boringen N1001 t/m N1097). Aanvullend zijn in een tweede fase 16 extra verkennende boringen toegevoegd (boringen N2001 t/m N2016).¹¹ De resultaten uit dat booronderzoek 2011 zijn hieronder samengevat.¹² Een aantal boringen zijn in 2011 uitgevoerd op locaties waar in het huidige inrichtingsplan geen bodemingrepen meer gepland zijn. Deze zijn wel meegenomen in het totaalbeeld van de uitgevoerde boringen in bijlage 4.

Uit het veldonderzoek in 2011 is gebleken dat de 0,1 tot 0,6 m dikke bovengrond ter plaatse van de graspercelen vrijwel overal bestaat uit zeer lichte tot zware zavel dan wel veen. In acht boringen¹³ op het grasland en in de boringen rondom de parkeerplaats bestaat de bovengrond uit matig leemarm tot sterk lemig, (opgebracht) zand. De in de ondergrond aangetroffen bodemprofielen kunnen in vier categorieën worden onderverdeeld en worden in het onderstaande apart besproken.

Veen op zand

In circa de helft van alle boringen bestaat het bodemprofiel uit veen op zand. Dit bodemtype bevindt zich verspreid over het hele plangebied. Het betreft een 0,30 tot 3,30 m dik pakket (riet)veen waarvan de top al dan niet veraard is. De gemiddelde veendikte bedraagt circa 1 m. Daar onder, op een diepte variërend van 0,60 tot 2,85 m bevindt zich matig leemarm tot sterk lemig (bruin)grijsgeel zand. In boring N1088 is de zandondergrond niet aangetroffen. Hier bevindt het zand zich dieper dan 3,0 m.

In 23 boringen¹⁴ is een meerbodem aangetroffen bestaande uit zwartbruin kleilig veen (en lichte klei) met schelpresten, zandresten/-laagjes, kleiresten/-laagjes, houtresten en/of leemlaagjes. De meerbodem is sterk gevlekt en gelaagd. Een meerbodem vormt de bodem onder open water en ontstaat als gevolg van sedimentatie van organische en minerale bestanddelen uit het water. De boringen waarin een meerbodem is aangetroffen bevinden zich vrijwel allemaal aan de noordoostzijde van het plangebied. De dikte van de aangetroffen meerbodem varieert van 0,9 tot 3,6 m. In boring N1041 is een restant van 0,1 m dik aangetroffen. Onder de meerbodem, op een diepte variërend van 0,65 tot 3,25 m – mv, bevindt zich matig leemarm tot zeer sterk lemig, grijsbruin(zwart) zand. Het zand is niet in alle boringen aangeboord. Hier loopt de meerbodem dieper door dan 3 of 4 m –mv.

Podzol

In 22 boringen is onder een 0,2 tot 0,85 m dik veenpakket een intacte podzol of een grotendeels intacte podzol (B-horizont) waargenomen. Deze boringen bevinden zich voornamelijk in het oostelijk deel van het plangebied. De podzol is gevormd in matig leemarm en zwak leemarm zand. In acht boringen is een verstoord, niet intact, podzolprofiel waargenomen (N1006 t/m N1008, N1023, N1027, N1068, N1072 en N1078). Deze boringen bevinden zich aan de zuid- en westzijde van het plangebied.

¹¹ De boorprofielen van de boringen N2001 t/m N2016 zijn niet beschikbaar. Wel is de interpretatie van de bodemopbouw uit het rapport beschikbaar en ingevoerd in bijlage 5 (Boekema, 2011).

¹² Overgenomen uit Boekema, 2011.

¹³ Het betreft de boringen N1055 t/m N1057, N1083, N1084, N1088, N1089 en N1096

¹⁴ Het betreft de boringen N1028, N1033, N1036 t/m N1046, N1053, N1063 t/m N1066, N1083, N1084, N1084a, N1089 en N1090. Dit bodemtype is in bijlage 4 toegevoegd aan de groep boringen "veen op zand".

AC-profiel/verstoord

In de boringen N1002, N1003, N1047 en N1070 bevindt zich direct onder de bouwvoor matig leemarm tot zwak lemig grijs zand. In dit zand heeft geen podzolering plaatsgevonden. De boringen N1049, N1052, N1061 zijn tot op grotere diepte (respectievelijk 1,6, 1,15 en 0,9 m –mv) verstoord/opgebracht. Onder het verstoorde pakket bevindt zich de natuurlijke ondergrond, zwak tot sterk lemig, grijs zand zonder podzolering.

Conclusies veldonderzoek 2011

Uit het veldonderzoek is gebleken dat zich binnen het plangebied verschillende bodemtypen bevinden. In het merendeel van de boringen bestaat de bodem uit veen op zand, waarbij in deel van de boringen een meerbodem is aangetroffen. In een aantal boringen is een intact podzolprofiel en in enkele andere boringen een verstoorde podzol met alleen nog een B- of BC-horizont waargenomen. De podzol wordt afgedekt door een veenlaag. De veen- en podzolboringen bevinden zich beide zowel in de lagere als de hogere delen van het plangebied. In het plangebied zijn dekzandkoppen aangetroffen, deze werden op basis van het bureauonderzoek niet verwacht. Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

3 Conclusie

3.1 Conclusie

Op basis van de bevindingen en conclusie in het eerder opgestelde bureauonderzoek is een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende boringen uitgevoerd in een aantal zones binnen het plangebied Noordma en Zuidoevers fase II. Doel hierbij was aanvullende informatie te verkrijgen over de bodemopbouw, de mate van gaafheid daarvan, de aanwezigheid en diepteligging van een podzol in de top van het dekzand en de dikte van een daarop aanwezige buffer van veen. Deze gegevens zijn vervolgens samengevoegd met de resultaten uit een in 2011 uitgevoerd booronderzoek in het plangebied Noordma, toen in het kader van een inmiddels gewijzigd inrichtingsplan. Tevens is het onderzoeksgebied Zuidoevers fase II toegevoegd, dat in 2011 nog geen onderdeel was van het archeologisch onderzoek.

In bijlage 4 zijn de resultaten van beide booronderzoek op kaartbeeld samengevoegd. Hieruit blijkt dat vanuit het grootste gedeelte van de boringen een bodemopbouw hebben die bestaat uit een bouwvoor (zand of soms veen) op een veenpakket op zand (zie tabel 3.1 en bijlage 5). Het veenpakket heeft een dikte van enkele decimeters tot meerdere meters. Tijdens het booronderzoek in 2011 zijn in 23 boringen intacte of deels intacte/verstoorde podzols aangetroffen in de top van het dekzand onder het veenpakket. In het booronderzoek van 2022 zijn alleen in het deelgebied Zuidoevers fase II vier deels intacte podzols aangetroffen in relatief ondiep dekzand.

Tabel 3.1. Resultaten alle uitgevoerde boringen (2011 en 2022):

Code	Beschrijving	Aantal
0	Niet uitgevoerd	8
1	Veen op zand / meerbodem	150
2	Demping / sloot of geul	4
3	Podzol (restant)	27
4	AC-profiel	29
5	Verstoord	3
Totaal		221

Plangebied Noordma

In de boringen geplaatst in de geplande nieuwe stroomgeul is in een groot aantal boringen een dik veenpakket aangetroffen. Dit kan mogelijk verband houden met oudere stroomgeulen die ongevuld raakten met veen (boringen 19, 20, 30, 31, 32, 34, 38, 37, 58 t/m 61, 85, 86). In één boring is een grotendeels intacte podzol onder een 0,65 m dik veenpakket aangetroffen (boring N1030). Deze locatie zal waarschijnlijk op een relatief hoger liggende dekzandopduiking in het beekdal liggen.

Ter plaatse van de nieuw te graven sloot in het noorden van het plangebied (boringen 1 t/m 5) is in vier boringen een bodemopbouw bestaande uit veen op zand aangetroffen, waarbij in boring 1 en 5 een dik veenpakket aanwezig is onder de bouwvoor. In één boring (boring 4) is een verstoorde top dekzand onder een bouwvoor aangetroffen, een zogenaamd AC profiel.

In de drie boringen uitgevoerd ter plaatse van geplande nieuwe duikers (boringen 6, 7 en 65) bestaat de bodemopbouw uit veen op zand. In boring 65 is dat veenpakket ca. 1,15 m dik in de andere twee boringen 0,2 en 0,3 m dik op dekzand.

In de zone binnen het plangebied waar tot 0,3 m -mv zal worden afgegraven (afplagzone) is enige variatie te zien in de voorkomende bodemopbouw.¹⁵ Vooral de diepteligging van de top van het (dek)zand vertoont grote variatie (zie bijlage 5). In een grote groep boringen ligt het (dek)zand dieper dan 1,0 m -mv afgedekt door een dik veenpakket. In een deel van de boringen in de afplagzone blijft voldoende (veen)buffer boven top pleistoceen zand aanwezig nadat de bovenste 0,3 m wordt afgegraven. In de andere boringen in de afplagzone van deelgebied Noordma ligt de top van het pleistocene zand ondieper zodat nadat de bovenste 0,3 m wordt afgegraven de buffer op die pleistocene afzetting minder dan 0,5 m bedraagt. Echter, in alle gevallen is in de top van het pleistocene zand in deze boringen geen podzol aangetroffen. Hier is derhalve geen kansrijke locaties voor eventuele Steentijdresten vastgesteld.

In het booronderzoek van 2011 zijn in 23 boringen met podzols aangetroffen in de top van het dekzand in de zone waar afgeplagd gaat worden (boringen N1005 t/m N1008, N1022 t/m N1024, N1027, N1029, N1030, N1034, N1055, N1058, N1059, N1068, N1069, N1072, N1076, N1077, N1078, N1082, N1087 en N1092). Met uitzondering van boringen 1029 en 1058 ligt de top van het dekzand hier ondiep met een veenlaag dunner dan 0,5 m na afgraving bouwvoor tot 0,3 m -mv.

Een aantal van deze boringen liggen in het huidige aangepaste inrichtingsplan in zones waar geen graafwerkzaamheden meer worden gepland: boringen N1005 t/m N1008, N1022 t/m N1024 en N1077. Deze boringen worden in het hieronder opgenomen advies niet meer meegenomen.

Deelgebied Zuidoevers fase II

In de boringen uitgevoerd ter plaatse van een geplande nieuwe sloot in deelgebied Zuidoevers fase II (sloot: boringen 94 t/m 106) is in vier boringen een deels intacte podzol vastgesteld (boringen 98 en 103 t/m 105). Dit zijn locaties die als kansrijke zones voor Steentijdvindplaatsen geïnterpreteerd worden. In de andere boringen in dit deelgebied is een verstoord profiel aangetroffen (AC-profiel) of een bodem bestaande uit een veenpakket op zand zonder podzol.

3.2 Beantwoording onderzoeksvragen

De in paragraaf 2.2 gestelde onderzoeksvragen kunnen als volgt worden beantwoord:

- ¶ Wat is de bodemopbouw in het plangebied? In welke boringen of zones is deze opbouw onder de bouwvoor nog intact? Specifiek, in welke boringen is een (deels – B-horizont) intacte podzol in de top van het dekzand waargenomen?

De bodemopbouw in het plangebied Noordma bestaat in het algemeen uit een bouwvoor van zand, soms veen, op een veenpakket dat vaak dikker is dan 1 m op dekzand. In het deelgebied Zuidoevers fase II ligt onder de bouwvoor van zand Tijdens het booronderzoek uitgevoerd in 2022 zijn in het plangebied Noordma geen boringen met een (deels) intacte podzol aangetroffen. In de boringen uitgevoerd in het deelgebied Zuidoevers fase II is in vier boringen een deels intacte podzol aangetroffen. Bij het booronderzoek uitgevoerd in 2010 zijn in 13 boringen een (deels) intacte podzol vastgesteld.

- ¶ Wat is de lithologie, aard, gaafheid en dikte van het boven het dekzand liggende bodempakket nadat er tot 0,3 m -mv wordt afgeplagd?

In vrijwel de meeste boringen in het plangebied Noordma bestaat het bodempakket boven het dekzand uit veen (riet- en zeggeveen). Dit veenpakket is in de top vaak veraard als gevolg van lage grondwaterstanden en is in vrijwel alle gevallen intact.

¹⁵ 8 t/m 18, 22 t/m 28, 35, 40 t/m 45, 51 t/m 54, 56, 62 t/m 64, 66 t/m 84, N1025, N1026, N1029, N1031, N1032, N1034, N1036, N1038 t/m N1041, N1043, N1044, N1055, N1067 t/m N1075, N1078 t/m N1097 en N2001 t/m N2006

De dikte varieert van enkele decimeters tot enkele meters. Een kleine groep boringen toont een dieper verstoord pakket dat in een aantal gevallen te maken heeft met een demping van een sloot of is ontstaan als gevolg van de aanleg van kabel en leidingen. In het deelgebied Zuidoevers fase II ligt direct onder de bouwvoor het dekzand.

¶ In welke boringen is na de afplagging (0,3 m) onvoldoende buffer (minimaal 0,3 m) aanwezig boven het dekzand waar een podzol is aangetroffen?

In een deel van de boringen in plangebied Noordma is na afplagging voldoende buffer (veen) aanwezig waardoor geen degradatie van die top van het dekzand zal plaatsvinden. Dit betreft de boringen uit het booronderzoek van 2010: boringen N1027, N1029, N1030, N1034, N1055, N1058, N1059, N1068, N1069, N1072, N1076, N1078, N1082, N1087 en N1092. Met uitzondering van boringen N1029 en N1058 ligt de top van het dekzand hier ondiep met een veenlaag dunner dan 0,5 m na afgraving bouwvoor tot 0,3 m -mv.

¶ Zijn (mogelijke) archeologische waarden aanwezig in het plangebied? Zo ja, waar en op welke diepte ten opzichte van het maaiveld? In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door realisatie van de voorgenomen plannen?

Rond de boringen met een (deels) intacte podzol in deelgebied Noordma en in deelgebied Zuidoevers fase II kunnen resten aangetroffen worden van Steentijdvindplaatsen. Deze locaties waren in de prehistorie waarschijnlijk relatief ten opzichte van het omringende landschap hogere en droge plekken waar tijdelijke (jacht)kampen ingericht kunnen zijn geweest. Deze locaties worden daarom als kansrijke archeologische zones geïnterpreteerd. Er zijn echter nog geen vondsten of archeologische indicatoren hiervoor aangetroffen.

¶ In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting voor (delen) van het plangebied worden bijgesteld?

Voor de locaties van boringen waar geen podzol in de top van het dekzand is vastgesteld kan de archeologische verwachting worden bijgesteld naar laag. Daar waar een (deels) intacte podzol is aangetroffen blijft de archeologische verwachting gehandhaafd.

¶ Is het plangebied voldoende onderzocht en zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

Ter plaatse van de boringen met een (deels) intacte podzol in plangebied Noordma (boringen N1027, N1029, N1030, N1034, N1055, N1058, N1068, N1069, N1072, N1078 en N1092) en in deelgebied Zuidoevers fase II (boringen 98 en 103 t/m 105) wordt planinpassing (dat wil zeggen geen afgraving toplaag) of anders vervolgonderzoek geadviseerd.

3.3 Advies

Op basis van de resultaten uit het booronderzoek, zowel die uit 2011 en uit 2022, is planinpassing of vervolgonderzoek geadviseerd voor de volgende voorgenomen bodemingrepen (zie bijlage 7):

Plangebied Noordma

¶ Ter plaatse van het uitgraven van een nieuwe stroomgeul door het plangebied wordt geadviseerd deze graafwerkzaamheden onder archeologische begeleiding (volgens protocol opgraving) te laten uitvoeren binnen de zone van provinciaal belang beekdalen. Vanwege het in vele boringen aanwezige dikke veenpakket kunnen hierin losse vondsten aanwezig zijn of resten van beekdal gerelateerde structuren.

- ¶ Ter plaatse van boringen in het gebied waar de bouwvoor tot 0,3 m -mv zal worden afgegraven wordt geadviseerd ter plaatse van boringen N1027, N1029, N1030, N1034, N1055, N1058, N1068, N1069, N1072, N1076, N1078 en N1092 geen graafwerk uit te voeren. Hier is in de top van het relatief ondiepe dekzand een podzol aangetroffen, waardoor deze zones als kansrijke locaties voor Steentijdvindplaatsen beschouwd moeten worden. Bij het afgraven van de bouwvoor zal een onvoldoende dikke buffer resteren boven het dekzand waardoor verstoring van die laag mogelijk wordt. Indien hier geen planinpassing mogelijk is, zal een aanvullende karterend booronderzoek uitgevoerd moeten worden om eventuele Steentijdvindplaatsen daadwerkelijk vast te stellen.
- ¶ Voor het uitgraven van een nieuwe sloot (boringen 1 t/m 5) wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Hier is de bodemopbouw zodanig dat geen (intacte) archeologische resten meer worden verwacht.

Zuidoevers fase II

Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek wordt voor een deel van het plangebied Zuidoevers fase II het plangebied een vervolgonderzoek aanbevolen in de vorm van een karterend booronderzoek. Dit betreft de locaties van de boringen 98 en 103 t/m 105.

Algemeen

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden toch onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de minister verplicht (vondstmelding via de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: Archis-vondstmelding en de bevoegde overheid).

Dit rapport is ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde overheid. Wij wijzen u erop dat de bevoegde overheid op basis van dit rapport een besluit neemt. De mogelijkheid bestaat dat dit besluit afwijkt van het door ons opgestelde advies.

Literatuurlijst en gebruikte bronnen

Bakker, H. De & J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland*. Wageningen, Staring Centrum.

Boekema, Y., 2011. Archeologisch onderzoek Noordma; inventariserend veldonderzoek. Grontmij Archeologische Rapporten 1019. Assen, Grontmij Nederland BV.

Bosch, J.H.A., 2008. *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1. Op basis van Standaard boorbeschrijvingsmethode versie 5.2*. Deltares-rapport 2008-U-R0881/A. Utrecht, Deltares.

Brandt, R.W., E. Drenth, M. Montforts, R.H.P. Proos, I.M. Roorda & R. Wiemer, 1992. Archeologisch Basis register ARCHIS. Amersfoort, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Carmiggelt, A. & P.J.W.M. Schulten, 2002. Veldhandleiding archeologie. Archeologie Leidraad 1. Amsterdam, SIKB.

Hekman, J.J., 2021. Archeologisch onderzoek plangebied Noordma en Zuidoevers 2 bij Midlaren, gemeente Tynaarlo; bureauonderzoek. Sweco Archeologische Rapporten 2384. Groningen, Sweco Nederland B.V.

SIKB, 2018. BRL SIKB 4000 Beoordelingsrichtlijn Archeologie versie 4.1 (incl. Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie KNA). Gouda, SIKB.

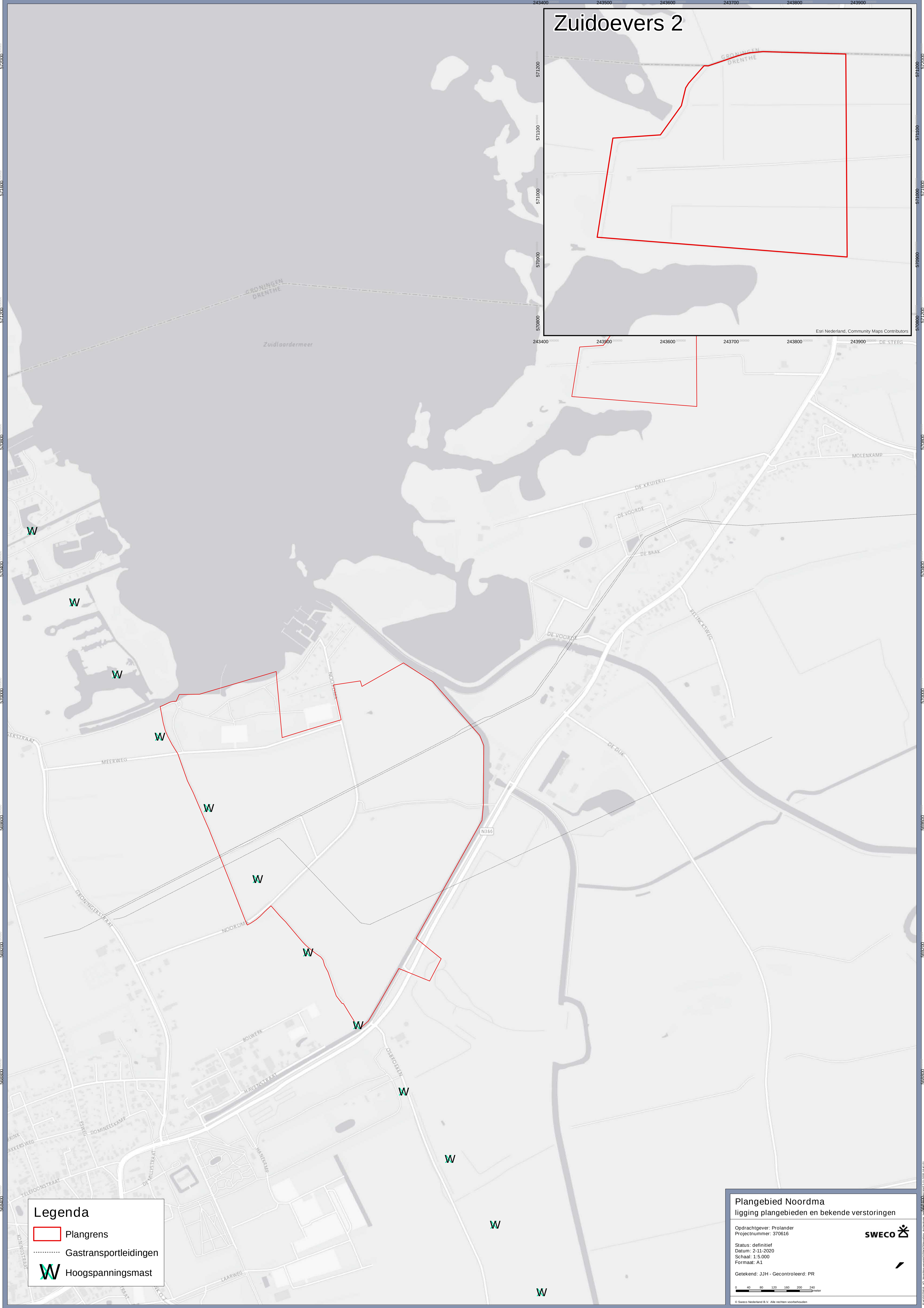
Tol, A.J., J.W.H.P. Verhagen & M. Verbruggen, 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek*, versie 2.0. SIKB.

Veenstra, J.B. & J.J. Hekman, 2010. Archeologisch onderzoek Noordma; Bureauonderzoek; Grontmij Archeologische Rapporten 743. Assen, Grontmij Nederland B.V.

ahn.maps.arcgis.com
archis.cultureelerfgoed.nl
www.bodemloket.nl
www.dinoloket.nl
www.topotijdreis.nl

Bijlage 1. Locatie plangebied

Zuidoevers 2

Legenda

Plangrens

Gastransportleidingen

Hoogspanningsmast

Plangebied Noordma

ligging plangebieden en bekende verstoringen

Opdrachtgever: Prolander

Projectnummer: 370616

Status: definitief

Datum: 2-11-2020

Schaal: 1:5.000

Formaat: A1

Getekend: JJH - Gecontroleerd: PR

SWECO

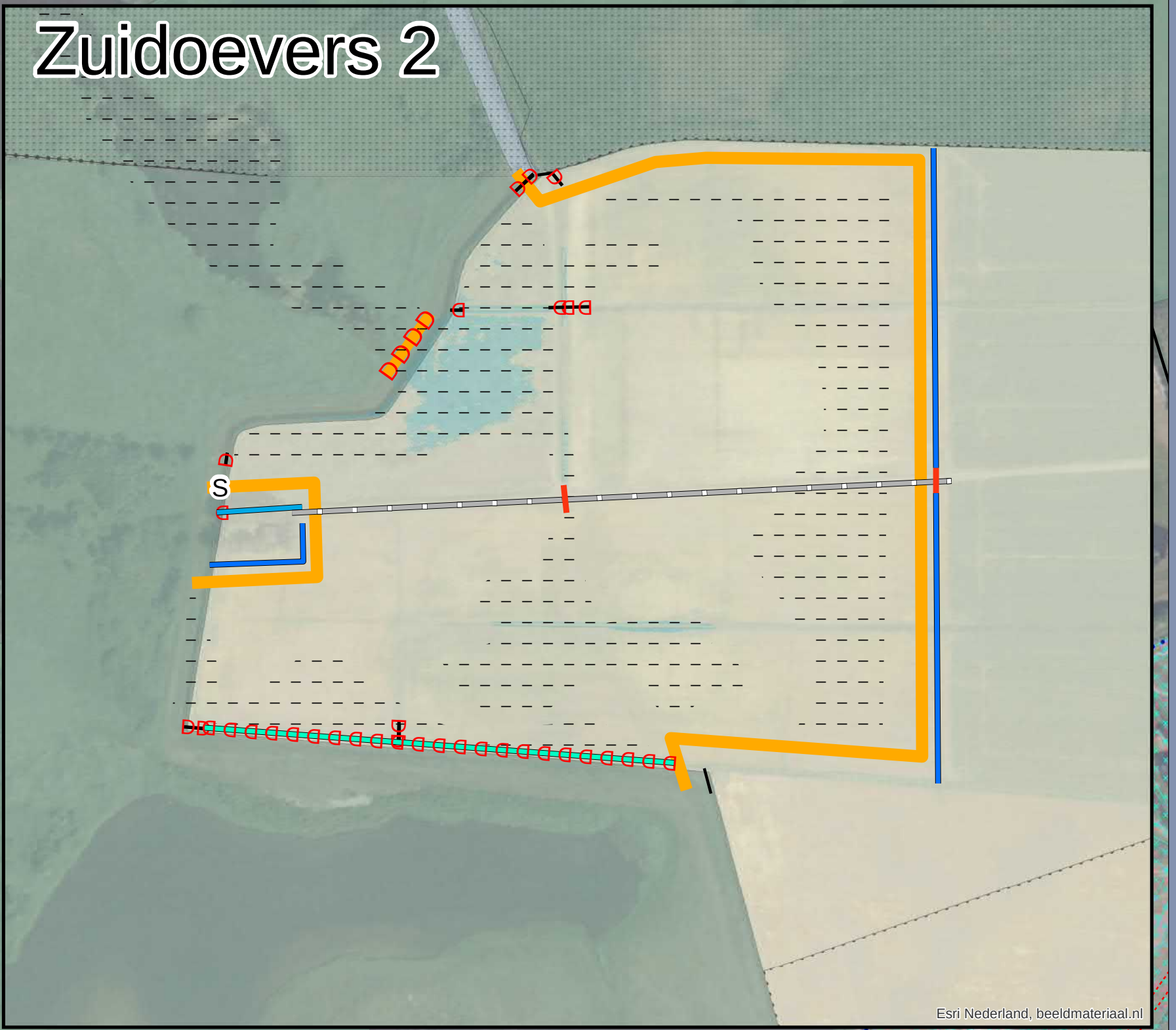
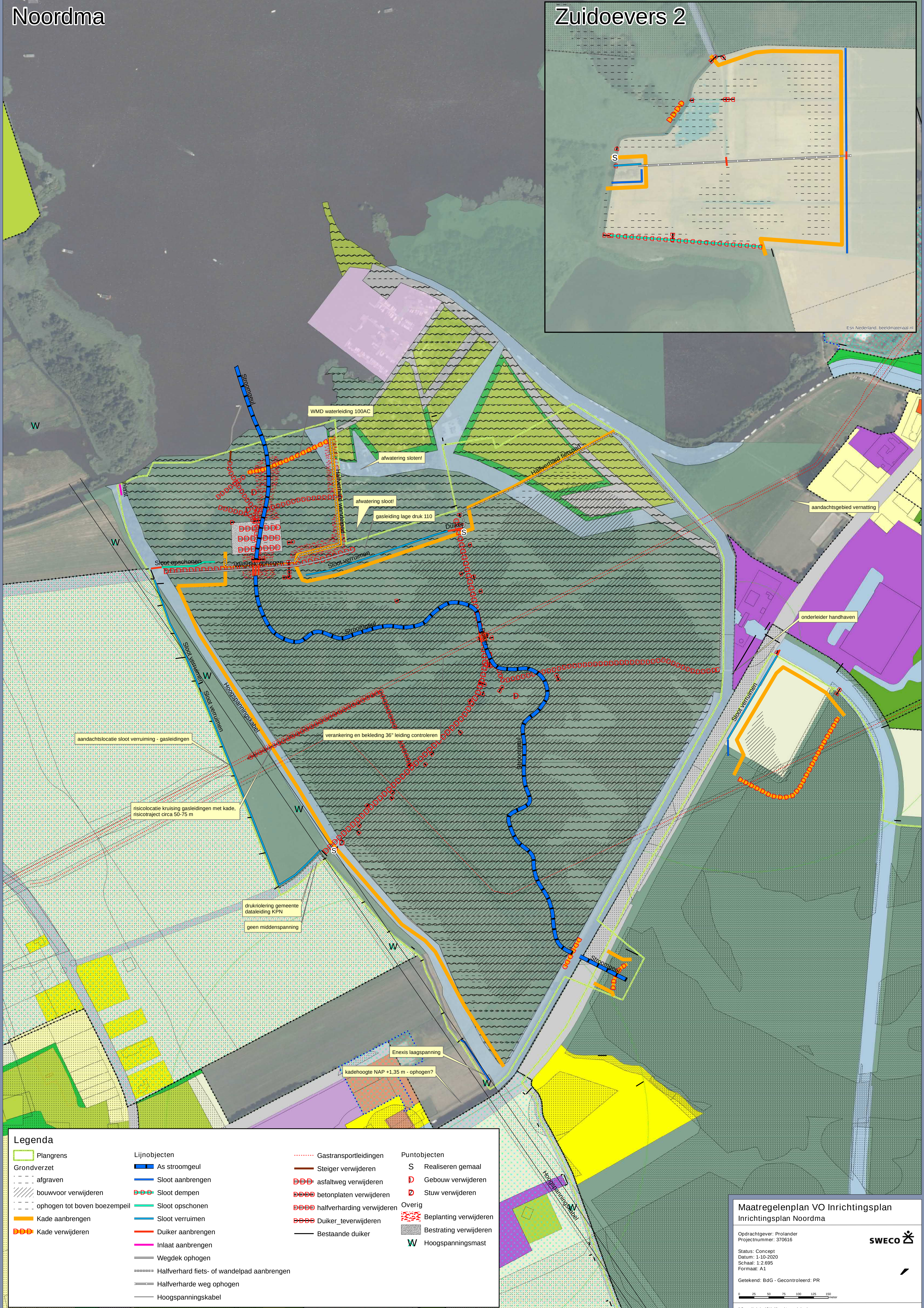
0 40 80 120 160 200 240 meter

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

Bijlage 2. Inrichtingsplan en voorgenomen ingrepen

Noordma

Zuidoevers 2

Legenda

Plangrens	Lijnobjecten	Gastransportleidingen	Puntobjecten
Grondverzet	As stroomgeul	Steiger verwijderen	S Realiseren gemaal
afgraven	Sloot aanbrengen	asfaltweg verwijderen	D Gebouw verwijderen
bouwvoor verwijderen	Sloot dempen	betonplaten verwijderen	Stuw verwijderen
ophogen tot boven boezempeil	Sloot opschonen	halfverharding verwijderen	Overig
Kade aanbrengen	Sloot verruimen	Duiker_teverwijderen	Beplanting verwijderen
Kade verwijderen	Duiker aanbrengen	Bestaande duiker	Bestrating verwijderen
	Inlaat aanbrengen		Hoogspanningsmast
	Wegdek ophogen		
	Halfverhard fiets- of wandelpad aanbrengen		
	Halfverharde weg ophogen		
	Hoogspanningskabel		

Maatregelenplan VO Inrichtingsplan
Inrichtingsplan Noordma

Opdrachtgever: Prolander
Projectnummer: 370616

Status: Concept
Datum: 1-10-2020
Schaal: 1:2.695
Formaat: A1

Getekend: BdG - Gecontroleerd: PR

SWECO

0 25 50 75 100 125 150
meter

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

Bijlage 3. Locatie boringen 2022 per deelgebied en maatregel

Noordma

Zuidoevers 2

Legenda

Plangrens

maatregel

!

afplaggen

!

duiker

!

geul

!

sloot

o

niet uitgevoerd

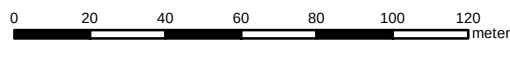
Locaties booronderzoek2022
Inrichtingsplan Noordma

Opdrachtgever: Prolander
Projectnummer: 370616

Status: Definitief
Datum: 1-8-2022
Schaal: 1:2.000
Formaat: A1

Getekend: JJH - Gecontroleerd: PR

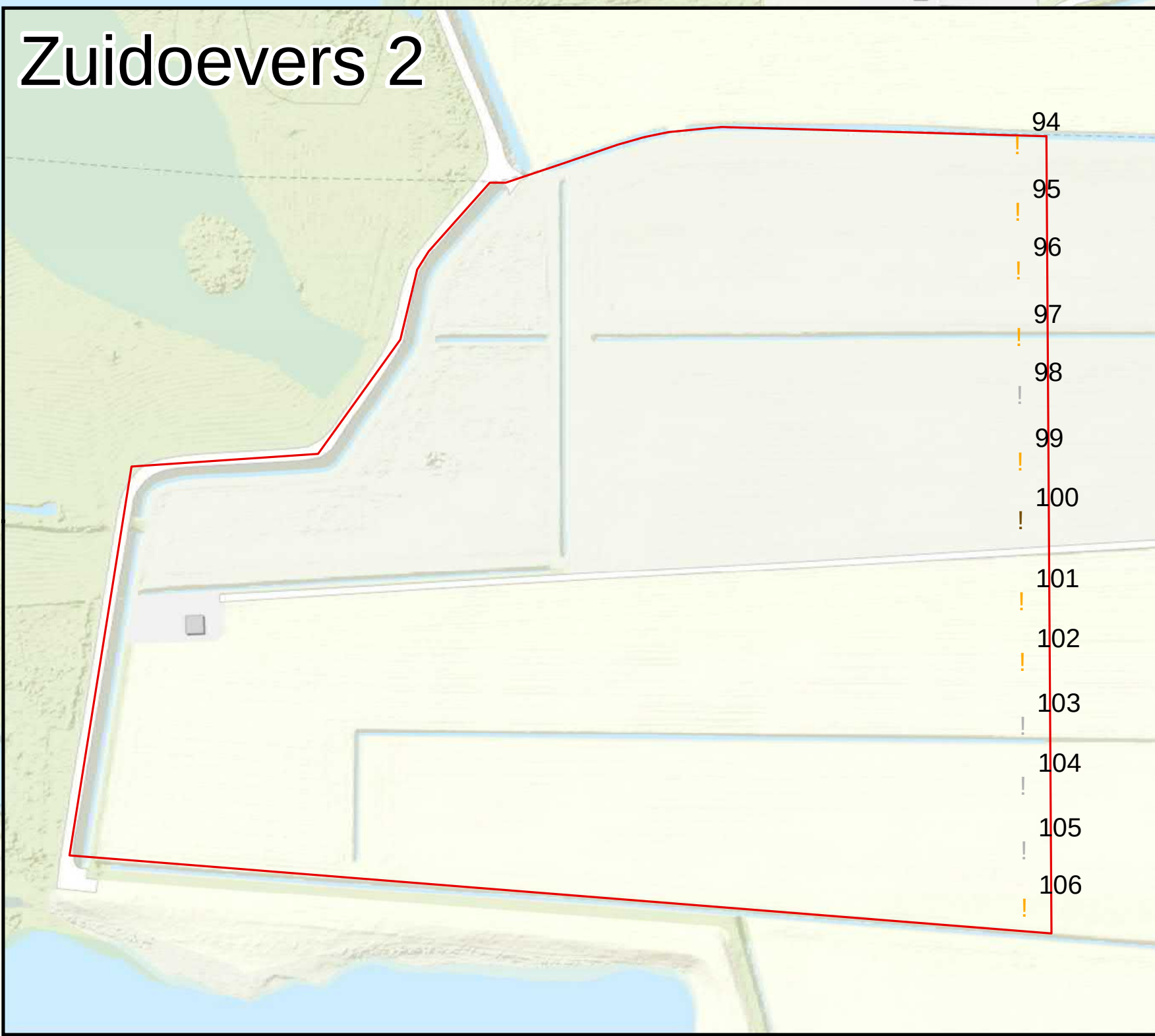
SWECO

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

Bijlage 4. Resultaten boringen 2011 en 2022

Noordma

Legenda

Plangrens

Boringen 2022

Resultaat

- (Niet uitgevoerd
- ! Veen op zand
- ! Demping/sloot
- ! Podzol (restant)
- ! AC-profiel
- D Verstoord

Boringen 2011

Resultaat

- ! Veen op zand/meerbodem
- ! Podzol (restant)
- ! AC-profiel
- D Verstoord

Aanvullend

- (Niet uitgevoerd
- ! Veen op zand

Resultaten booronderzoeken
Inrichtingsplan Noordma

Opdrachtgever: Prolander
Projectnummer: 370616

Status: Definitief
Datum: 12-9-2022
Schaal: 1:2.000
Formaat: A1

Getekend: JJH - Gecontroleerd: PR

0 10 20 30 40 50 60
meter

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

SWECO

Noordma

Zuidoevers 2

Legenda

- Plangrens
- Ingrep**
- Duiker
- Inlaat
- Sloot aanbrengen
- Sloot opschonen
- Sloot verruimen
- Stroomgeul
- afgraven (indicatief gemiddelde graafdiepte in m)
- bouwvoor verwijderen (indicatief gemiddelde graafdiepte in m)
- ophogen tot boven boezempeil (indicatie gemiddelde ophoging in m)

Boringen 2022

Resultaat

- (Niet uitgevoerd
- ! Veenvop zand
- ! Demping/sloot
- ! Podzol (restant)
- ! AC-profiel
- D Verstoord

Boringen 2011

Resultaat

- ! Veenvop zand/meerbodem
- ! Podzol (restant)
- ! AC-profiel
- D Verstoord

Resultaten booronderzoeken
Inrichtingsplan Noordma

Opdrachtgever: Prolander
Projectnummer: 370616

Status: Definitief
Datum: 13-9-2022
Schaal: 1:2.000
Formaat: A1

Getekend: JJH - Gecontroleerd: PR

0 10 20 30 40 50 60
meter

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

Bijlage 5. Diepte top pleistoceen zand in booronderzoek 2022 en 2011

Ingreep:

1 = sloot en geul

2 = duikers

3 = afplaggen bouwvoor

4 = sloot deelgebied Zuidoevers

5 = tracé gasleiding (booronderzoek 2011)

6 = geen bodemingrepen in huidige inrichtingsplan (booronderzoek 2011)

De diktes van de bodempakketten zijn weergegeven in centimeters

Booronderzoek 2022

boring	ingreep	bouwvoor	top veen	onderkant veen	dikte veen	top zand	bodem
1	1	30	30	95	65	95	veen op zand
2	1	20	20	60	40	70	veen op zand
3	1	25	25	180	155	180	veen op zand
4	1	50				50	AC
5	1	65	65	85	20	85	veen op zand
6	2	25	25	45	20	45	veen op zand
7	2	15	15	45	30	45	veen op zand
8	3	15	15	50	35	50	veen op zand
9	3	20	20	50	30	50	veen op zand
10	3	35	35	120	85	120	veen op zand
11	3	35	35	160	125	160	veen op zand
12	3	20	20	110	90	110	veen op zand
13	3	20	20	60	40	50	veen op zand
14	3	20	20	50	30	50	veen op zand
15	3	20	20	50	30	50	veen op zand
16	3	20	20	45	25	45	veen op zand
17	3	20	20	50	30	50	veen op zand
18	3	20	20	40	20	40	veen op zand
19	1	40	40	180	140	180	veen op zand
20	1	40	40	180	140	180	veen op zand
21	1	niet uitgevoerd					
22	3	20	20	60	40	60	veen op zand
23	3	20	20	50	30	50	veen op zand
24	3	20	20	50	30	50	veen op zand
25	3	15	15	50	35	50	veen op zand
26	3	15	15	55	40	55	veen op zand
27	3	20	20	280	260	280	veen op zand
28	3	10				10	AC
29	1	niet uitgevoerd					
30	3	40	40	250	210	250	demping
31	3	40	40	300	260	300	veen op zand
32	3	40	40	160	120	160	veen op zand
33	3	40	40	120	80	120	veen op zand
34	3	40	40	300	260	300	veen op zand
35	3	20	20	280	260	280	veen op zand
36	1	10	10	60	50	60	veen op zand
37	1	20	20	60	40	60	veen op zand
38	1	20	20	200	180	200	veen op zand
39	1	10	10	55	45	55	veen op zand
40	3	20	20	55	35	55	veen op zand
41	3	20	20	30	10	30	veen op zand
42	3	25	25	50	25	50	veen op zand
43	3	25	25	65	40	65	veen op zand
44	3	30	30	80	50	80	veen op zand
45	3	25				25	AC
46	1	20	20	75	55	75	veen op zand
47	1	20	20	80	60	80	veen op zand
48	1	20	20	60	40	60	veen op zand

boring	ingreep	bouwvoor	top veen	onderkant veen	dikte veen	top zand	bodem
49	1	20	20	90	70	90	veen op zand
50	1	5	5	75	70	75	veen op zand
51	3	40	40	75	35	75	veen op zand
52	3	40				40	AC, verspoeld
53	3	20	20	65	45	65	veen op zand
54	3	20	20	110	90	110	veen op zand
55	1	20	20	90	70	90	veen op zand
56	3	20	20	70	50	70	veen op zand
57	1	20	20	130	110	130	veen op zand
58	1	20	20	260	240	260	demping?
59	1	20	20	260	240	260	demping?
60	1	20	120	275	155	275	veen op zand
61	1	20	20	280	260	280	veen op zand
62	3	30	30	130	100	130	verspoeld veen
63	3	25	25	50	25	50	veen op zand
64	3	20	20	80	60	80	verspoeld veen
65	2	35	35	150	115	150	veen op zand
66	3	30	30	80	50	80	veen op zand
67	3	20	20	35	15	35	veen op zand
68	3	30	30	55	25	55	veen op zand
69	3		0	15	15	15	AC
70	3	15				15	AC
71	3	35	35	40	5	40	AC
72	3	25				25	AC
73	3	15	15	55	40	55	AC
74	3	20	20	45	25	45	veen op zand
75	3	15	15	35	20	35	veen op zand
76	3	25				25	AC
77	3	20	20	40	20	40	veen op zand
78	3	20	20	55	35	55	veen op zand
79	3	25	25	45	20	55	veen op zand
80	3	25				25	AC
81	3	25	25	55	30	55	veen op zand
82	3	25	60	200	140	200	kabelsleuf
83	3	35	35	70	35	70	veen op zand
84	3	25				25	AC
85	1	20	20	250	230	250	veen op zand
86	1	20	20	200	180	200	geul
87	1	20	20	90	70	90	veen op zand
88	1	20	20	100	80	100	veen op zand
89	1	20	20	50	30	50	veen op zand
90	1	niet uitgevoerd					
91	1	niet uitgevoerd					
92	1	niet uitgevoerd					
93	1	niet uitgevoerd					
94	4	20				20	AC
95	4	20				20	AC
96	4	40				40	AC
97	4	15				15	AC

boring	ingreep	bouwvoor	top veen	onderkant veen	dikte veen	top zand	bodem
98	4	15				15	B-rest
99	4	15				15	AC
100	4	15				15	AC
101	4	20				20	AC
102	4	20				20	AC
103	4	20				20	BC-rest
104	4	20				20	B-rest
105	4	20				20	B-rest
106	4	20				20	AC

booronderzoek 2011

boring	ingreep	bouwvoor	top veen	onderkant veen	dikte veen	top zand	bodem
1001	6	25	125	225	100	225	veen op zand
1002	6	20			0	20	AC
1003	6	15			0	15	AC
1004	6	25	25	80	55	80	veen op zand
1005	6	25	25	55	30	55	E-B horizont
1006	6	25	25	45	20	45	E-B horizont
1007	6	35	35	55	20	55	E-B horizont
1008	6	25	25	55	30	55	E-rest
1009	6	30	30	60	30	95	veen op zand
1010	6	25	25	75	50	75	veen op zand
1011	6	30	30	95	65	95	veen op zand
1012	6	35	35	95	60	95	veen op zand
1013	6	25	25	60	35	60	verspoeld zand
1014	6	25	25	270	245	270	veen op zand
1015	6		0	110	110	110	veen op zand
1016	6		0	130	130	130	veen op zand
1017	6		0	95	95	95	veen op zand
1018	6	25	25	105	80	105	veen op zand
1019	6	30	30	105	75	105	veen op zand
1020	6		0	65	65	65	veen op zand
1021	6	40	40	95	55	95	veen op zand
1022	6		0	45	45	45	E-B horizont
1023	6		0	60	60	60	E-B horizont
1024	6	25	25	50	25	50	E-B horizont
1025	3		0	80	80	80	veen op zand
1026	3		0	60	60	60	veen op zand
1027	3		0	60	60	60	E-B horizont
1028	1	30	70	280	210	210	veen op zand
1029	3		0	75	75	75	E-B-BC horizont
1030	1		0	65	65	65	E-B-BC horizont
1031	3	30	30	70	40	70	veen op zand
1032	3	25	25	60	35	60	veen op zand
1033	1	30	30	210	180	210	veen op zand
1034	3	20	20	65	45	65	E-B-BC horizont
1035	1	40	40	145	105	145	veen op zand
1036	3		0	250	250	250	veen op zand
1037	6	75	75	285	210	285	veen op zand

boring	ingreep	bouwvoor	top veen	onderkant veen	dikte veen	top zand	bodem
1038	3	40	40	400	360		geen zand
1039	3	80	80	400	320		geen zand
1040	3	30	30	320	290	320	veen op zand
1041	3	35	35	65	30	65	veen op zand
1042	1	30	30	250	220	250	veen op zand
1043	3	35	35	260	225	260	veen op zand
1044	3	65	65	180	115	180	veen op zand
1045	6	60	60	245	185	245	veen op zand
1046	6	30	30	400	370		geen zand
1047	6	40			0	40	AC
1048	6	90	90	220	130	220	veen op zand
1049	6	20			0	20	AC
1050	6	65	65	240	175	240	veen op zand
1051	6	35	70	240	170	240	veen op zand
1052	6	45			0	115	geen zand
1053	6	25	25	295	270	295	veen op zand
1054	3	20	20	75	55	75	veen op zand
1055	3	20	20	45	25	45	E-B horizont
1056	6	20	20	90	70	90	veen op zand
1057	6	45	45	115	70	115	veen op zand
1058	6	25	85	105	20	105	E-B horizont
1059	6		0	60	60	60	E-B-BC horizont
1060	6	10	120	300	180		geen zand
1061	6	5			0	90	AC
1062	6	25	25	285	260	285	veen op zand
1063	6	25	25	300	275		geen zand
1064	6	40	40	300	260		geen zand
1065	6	55	55	275	220	275	veen op zand
1066	6	50	125	260	135	260	veen op zand
1067	3	20	20	105	85	105	veen op zand
1068	3	30			0	30	E-B-BC horizont
1069	3	40			0	40	E-B-BC horizont
1070	3	45			0	45	AC
1071	3	30	30	95	65	95	veen op zand
1072	3	50			0	50	E-B-BC horizont
1073	3	35	35	95	60	95	veen op zand
1074	3	25	25	105	80	105	veen op zand
1075	3		0	105	105	105	geen zand
1076	6	45			0	45	E-B-BC horizont
1077	6	45	45	75	30	75	E-B-BC horizont
1078	3	30	30	85	55	85	B-rest
1079	3		0	180	180	180	veen op zand
1080	3		0	230	230	230	veen op zand
1081	3		0	400	400		geen zand
1082	3	25	25	105	80	105	E-B horizont
1083	3	20	20	300	280		geen zand
1084	3	30	30	310	280	310	veen op zand
1084a	3	20				60	geen zand
1085	3	20	120	220	100	220	veen op zand

boring	ingreep	bouwvoor	top veen	onderkant veen	dikte veen	top zand	bodem
1086	3	20	20	170	150	170	veen op zand
1087	3	25			0	25	E-B-BC horizont
1088	3	20	20	300	280		geen zand
1089	3	30	30	155	125	155	veen op zand
1090	3	30	30	325	295	325	veen op zand
1091	3		0	45	45	45	AC
1092	3		0	35	35	35	E-B-BC horizont
1093	3	25	25	75	50	75	veen op zand
1094	3	35	35	70	35	70	veen op zand
1095	3	35	35	70	35	70	veen op zand
1096	3	20	20	70	50	70	veen op zand
1097	3		0	55	55	55	AC
2001	3						veen op zand
2002	3						veen op zand
2003	3						veen op zand
2004	3						veen op zand
2005	3						veen op zand
2006	3						veen op zand
2007	5						veen op zand
2008	5						veen op zand
2009	5						veen op zand
2010	5						veen op zand
2011	1						veen op zand
2012	5						veen op zand
2013	5						veen op zand
2014	5						veen op zand
2015	5	niet uitgevoerd					
2016	5	niet uitgevoerd					

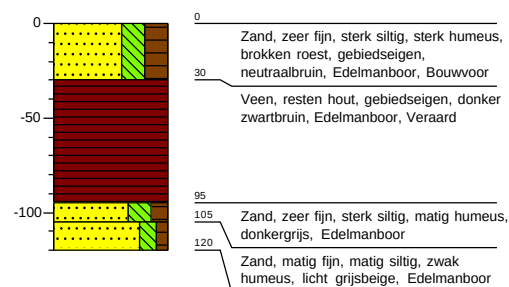
Bijlage 6. Boorprofielen 2022

Projectnummer: 51001578

Projectnaam: Noordma

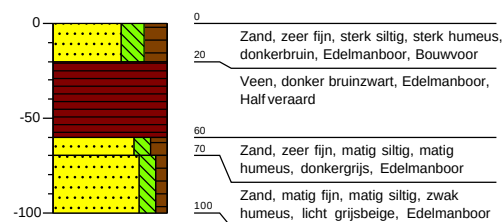
Boring: 1

Datum: 20-7-2022

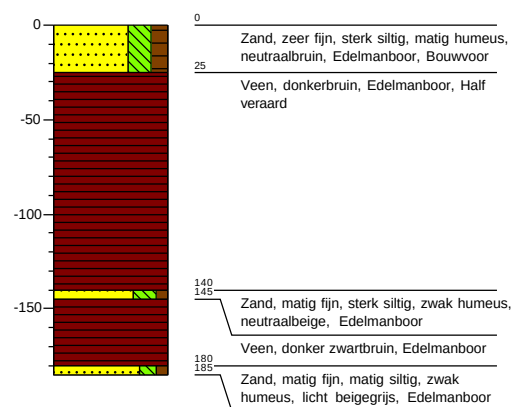
Boring: 2

Datum: 20-7-2022

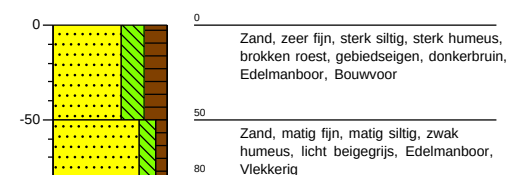
Boring: 3

Datum: 20-7-2022

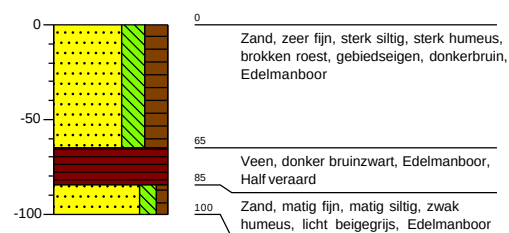
Boring: 4

Datum: 20-7-2022

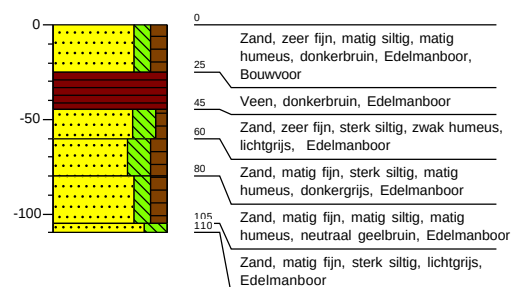
Boring: 5

Datum: 20-7-2022

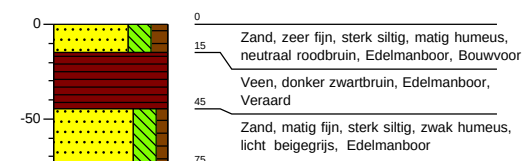
Boring: 6

Datum: 20-7-2022

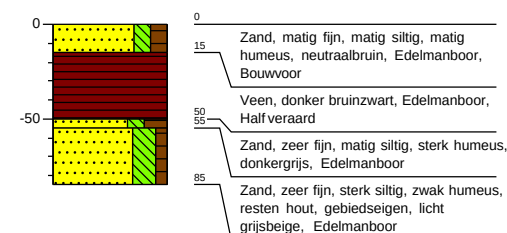
Boring: 7

Datum: 20-7-2022

Boring: 8

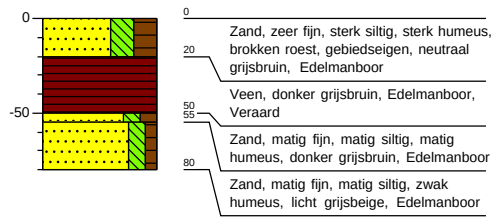
Datum: 20-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

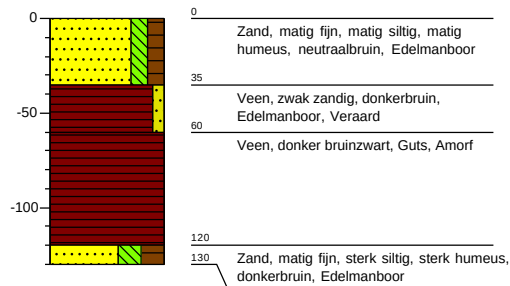
Boring: 9

Datum: 20-7-2022

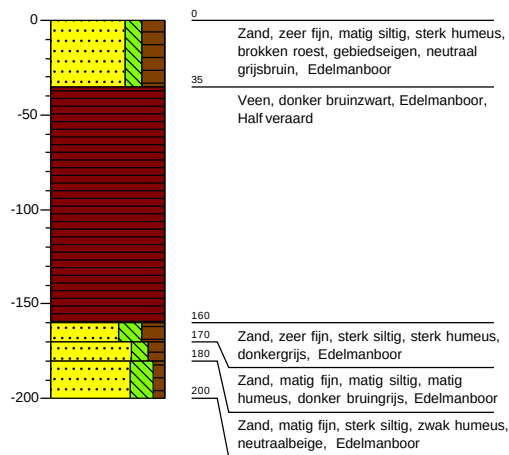
Boring: 10

Datum: 20-7-2022

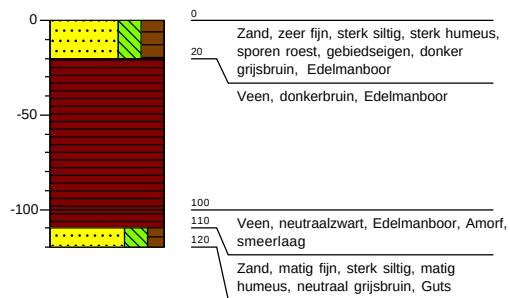
Boring: 11

Datum: 20-7-2022

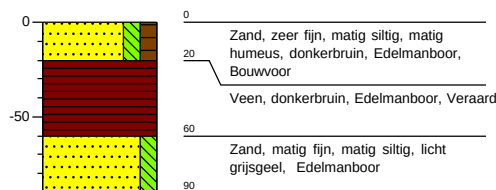
Boring: 12

Datum: 20-7-2022

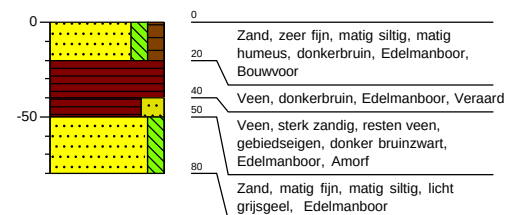
Boring: 13

Datum: 20-7-2022

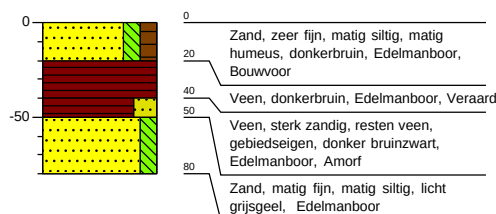
Boring: 14

Datum: 20-7-2022

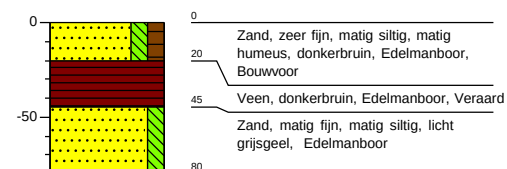
Boring: 15

Datum: 20-7-2022

Boring: 16

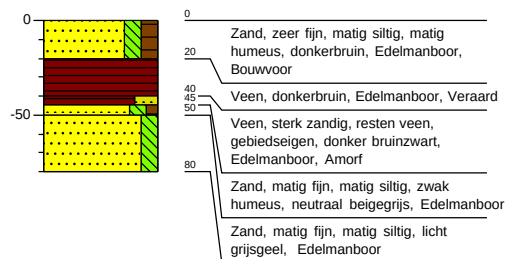
Datum: 20-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

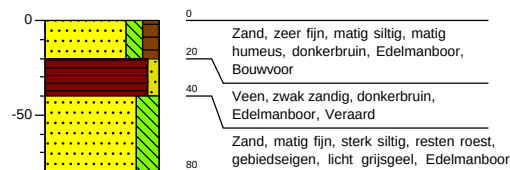
Boring: 17

Datum: 20-7-2022

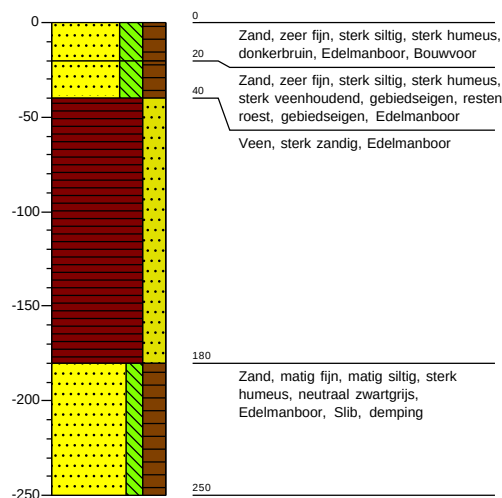
Boring: 18

Datum: 20-7-2022

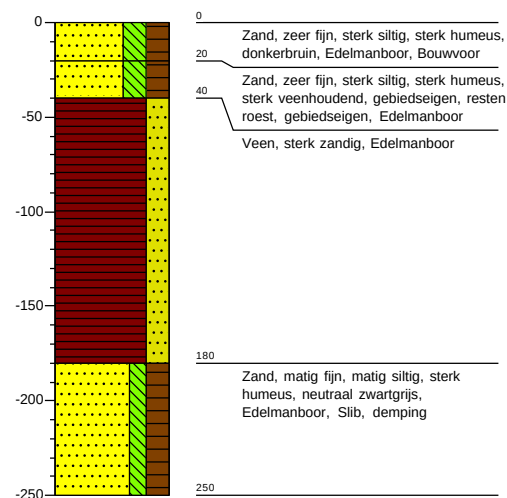
Boring: 19

Datum: 20-7-2022

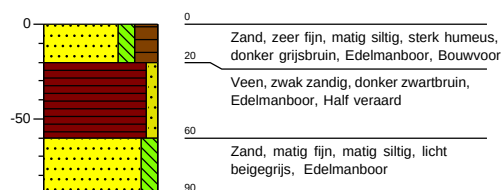
Boring: 20

Datum: 20-7-2022

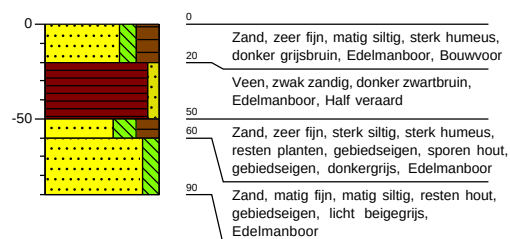
Boring: 22

Datum: 20-7-2022

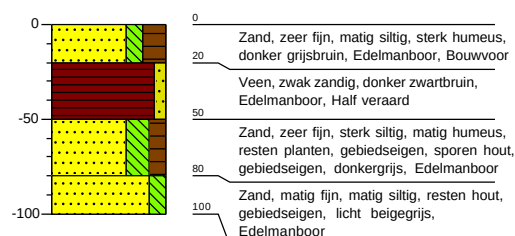
Boring: 23

Datum: 20-7-2022

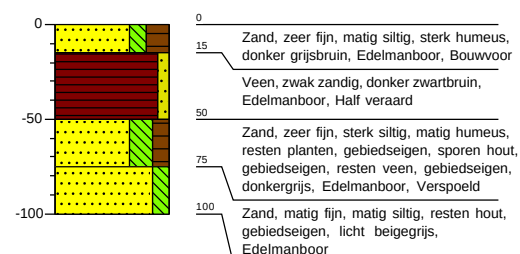
Boring: 24

Datum: 20-7-2022

Boring: 25

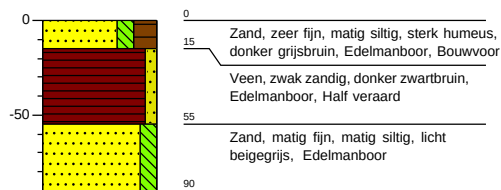
Datum: 20-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

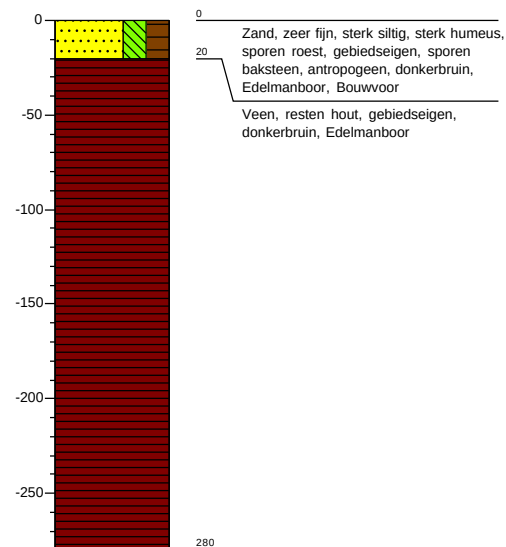
Boring: 26

Datum: 20-7-2022

Boring: 27

Datum: 20-7-2022

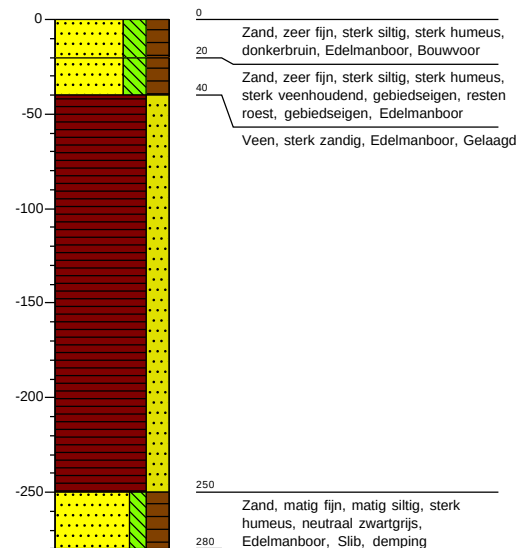
Boring: 28

Datum: 20-7-2022

Boring: 30

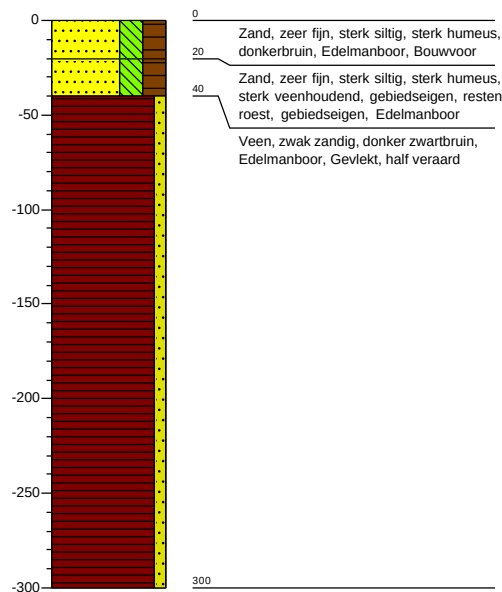
Datum: 20-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

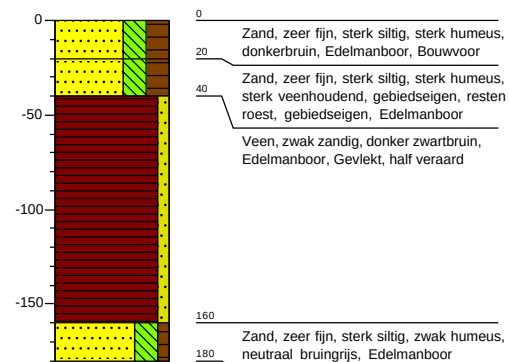
Boring: 31

Datum: 20-7-2022

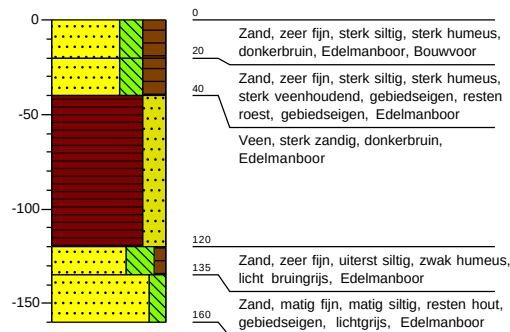
Boring: 32

Datum: 20-7-2022

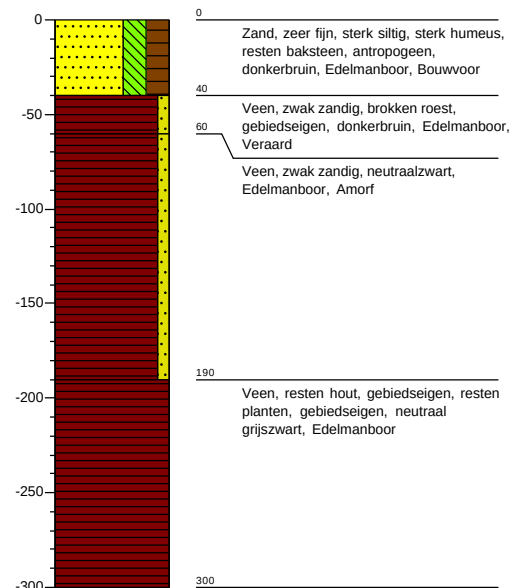
Boring: 33

Datum: 20-7-2022

Boring: 34

Datum: 20-7-2022

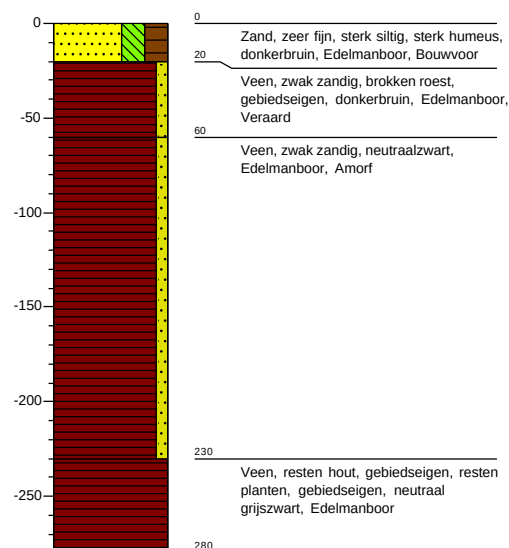

Projectnummer: 51001578

Projectnaam: Noordma

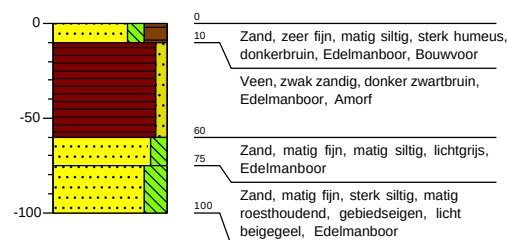
Boring: 35

Datum: 20-7-2022

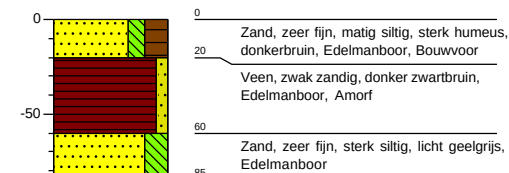
Boring: 36

Datum: 20-7-2022

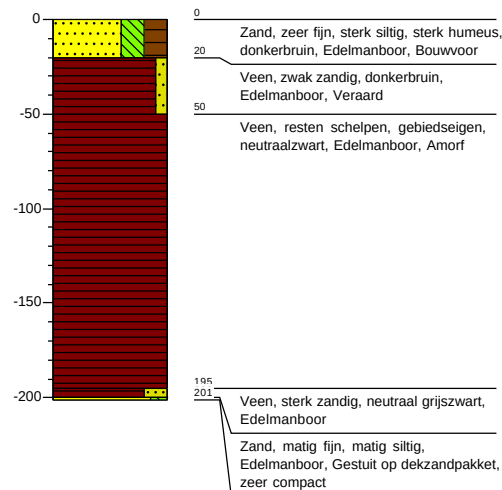
Boring: 37

Datum: 20-7-2022

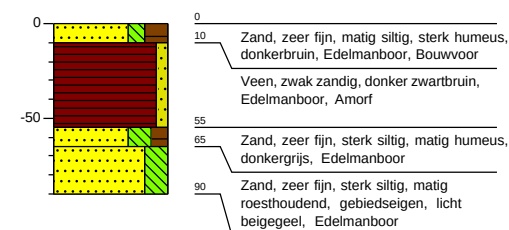
Boring: 38

Datum: 20-7-2022

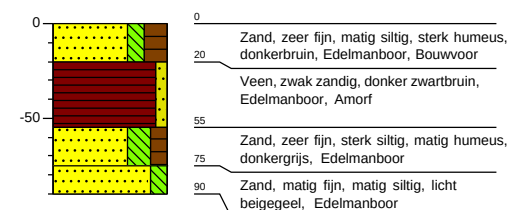
Boring: 39

Datum: 20-7-2022

Boring: 40

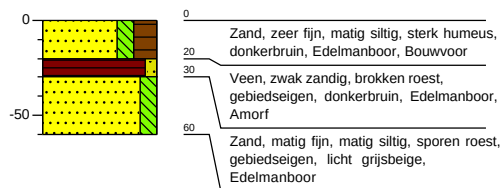
Datum: 20-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

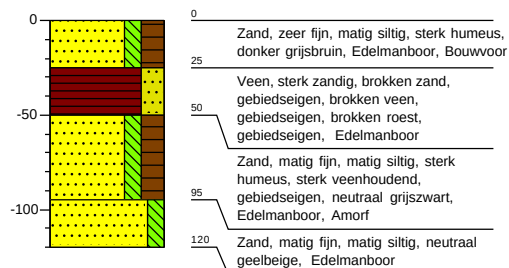
Boring: 41

Datum: 20-7-2022

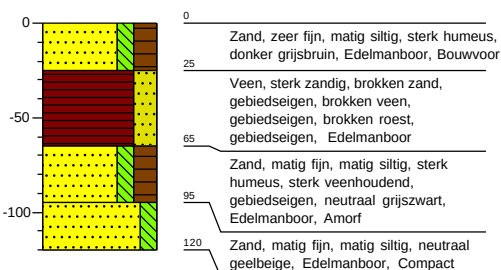
Boring: 42

Datum: 20-7-2022

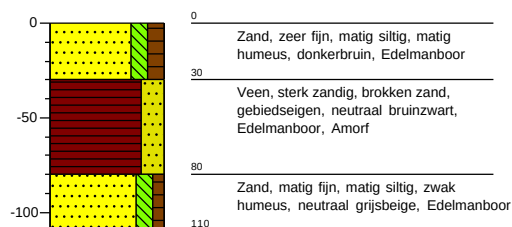
Boring: 43

Datum: 20-7-2022

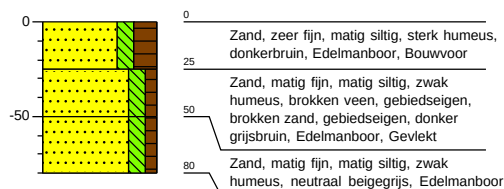
Boring: 44

Datum: 20-7-2022

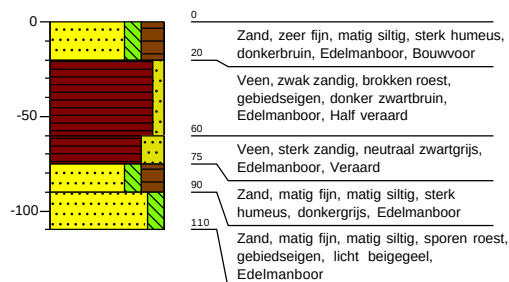
Boring: 45

Datum: 20-7-2022

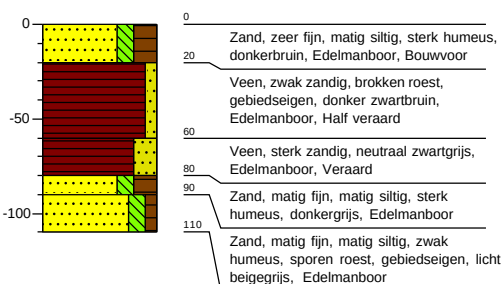
Boring: 46

Datum: 20-7-2022

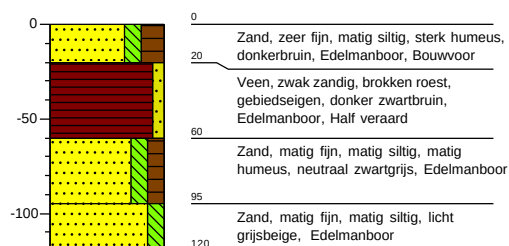
Boring: 47

Datum: 20-7-2022

Boring: 48

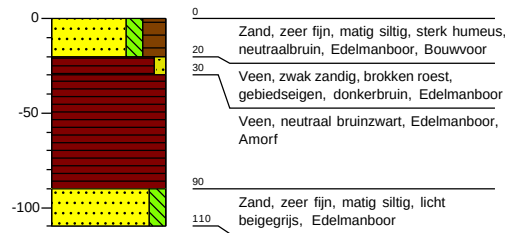
Datum: 20-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

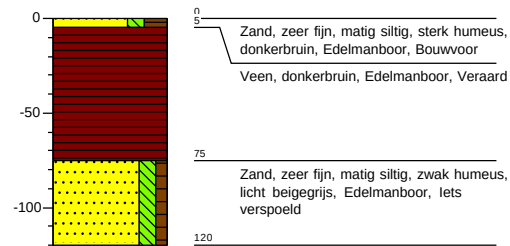
Boring: 49

Datum: 20-7-2022

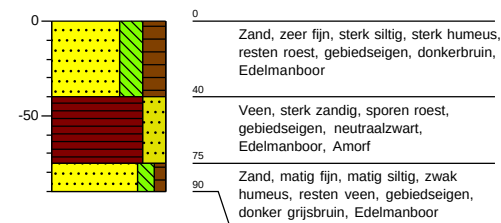
Boring: 50

Datum: 20-7-2022

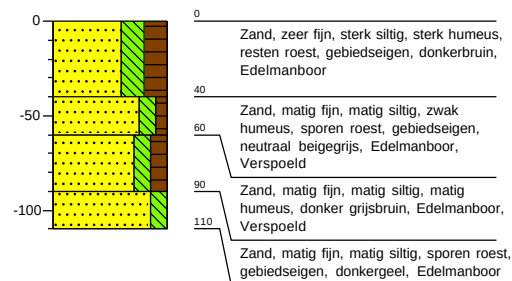
Boring: 51

Datum: 20-7-2022

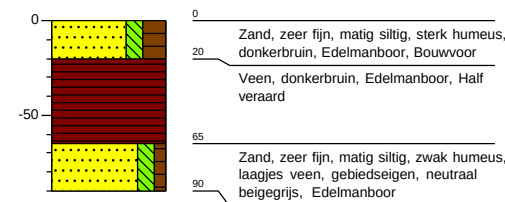
Boring: 52

Datum: 20-7-2022

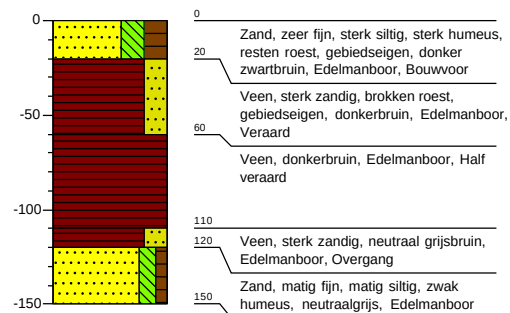
Boring: 53

Datum: 20-7-2022

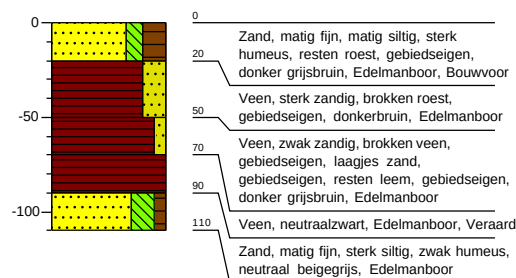
Boring: 54

Datum: 21-7-2022

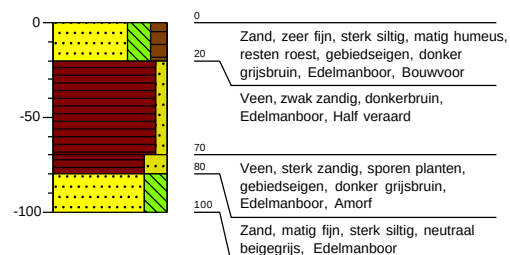
Boring: 55

Datum: 21-7-2022

Boring: 56

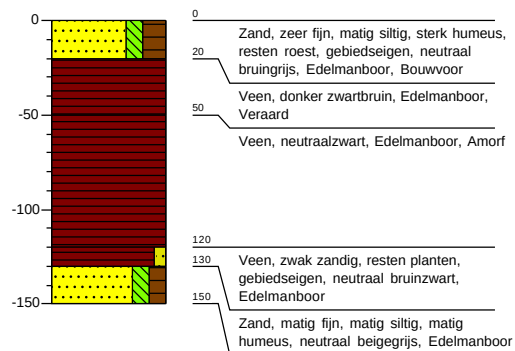
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

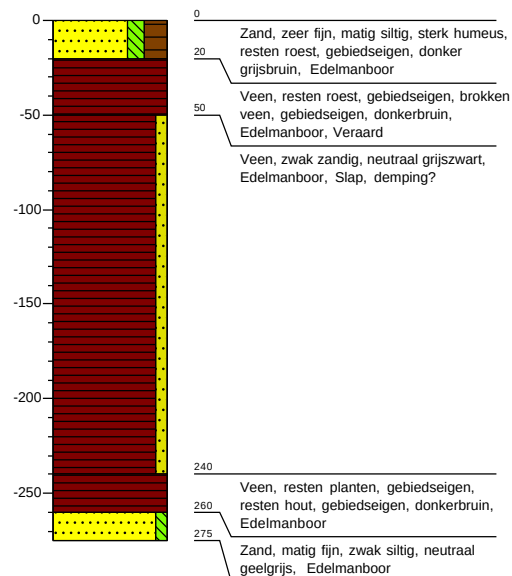
Boring: 57

Datum: 21-7-2022

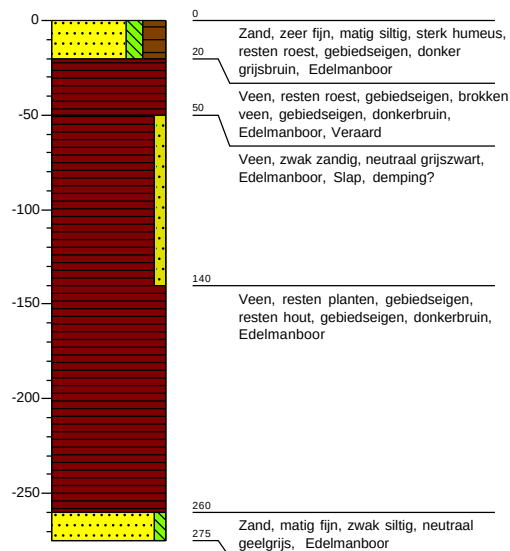
Boring: 58

Datum: 21-7-2022

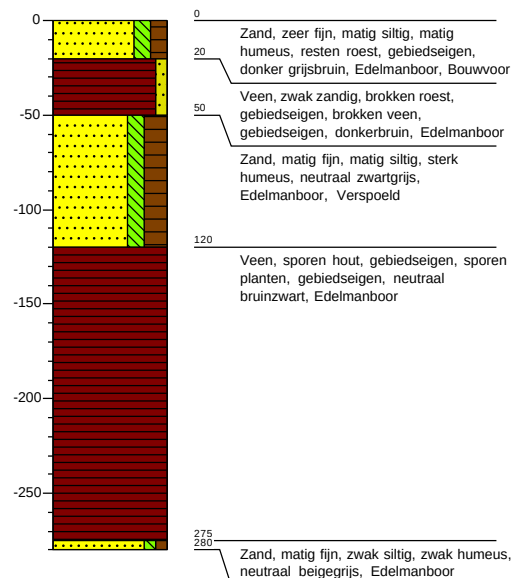
Boring: 59

Datum: 21-7-2022

Boring: 60

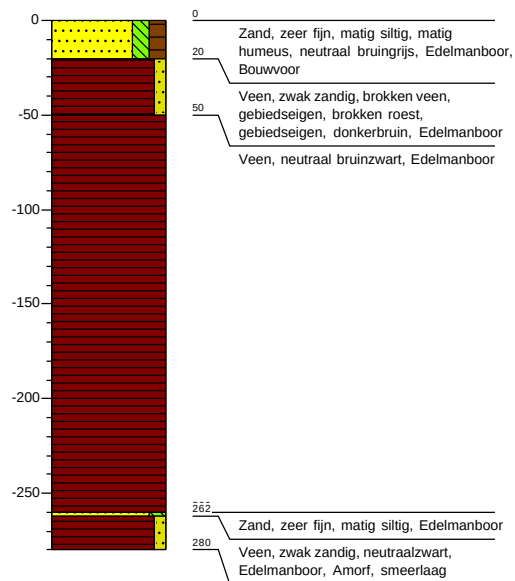
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

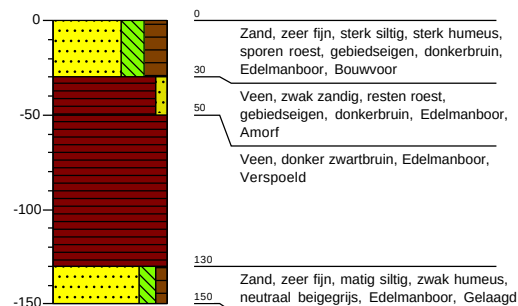
Boring: 61

Datum: 4-7-2022

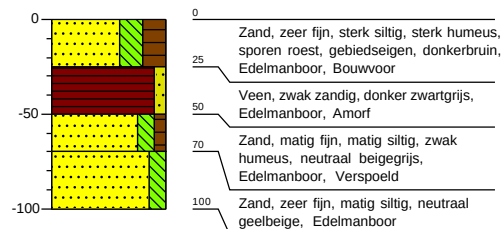
Boring: 62

Datum: 21-7-2022

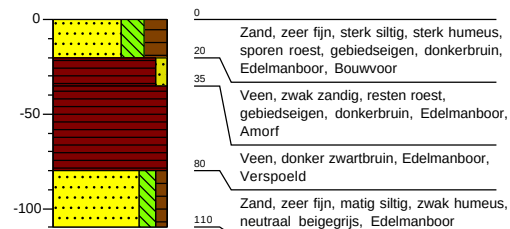
Boring: 63

Datum: 21-7-2022

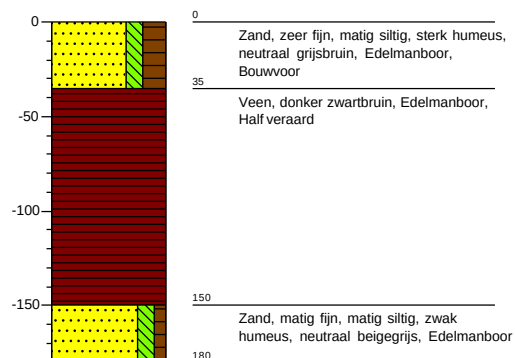
Boring: 64

Datum: 21-7-2022

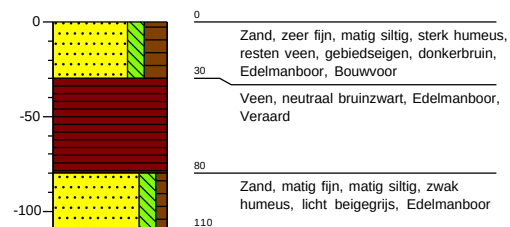
Boring: 65

Datum: 21-7-2022

Boring: 66

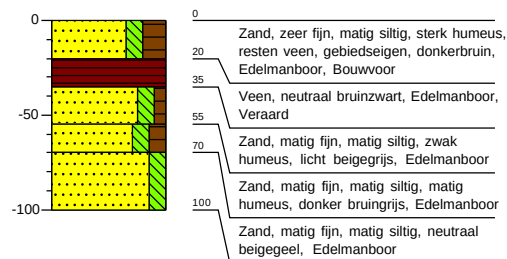
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

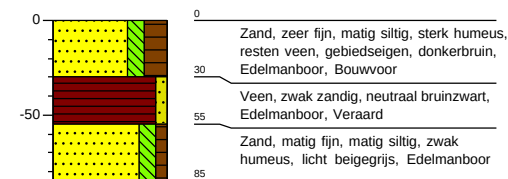
Boring: 67

Datum: 21-7-2022

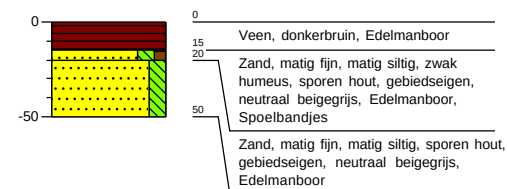
Boring: 68

Datum: 21-7-2022

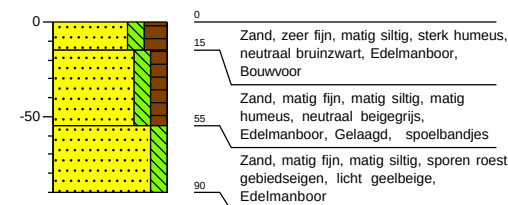
Boring: 69

Datum: 21-7-2022

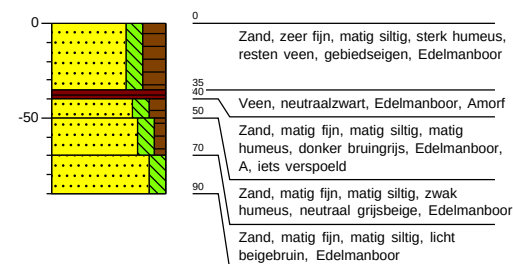
Boring: 70

Datum: 21-7-2022

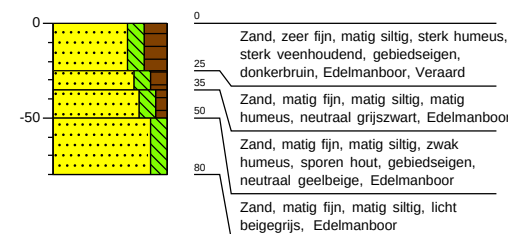
Boring: 71

Datum: 21-7-2022

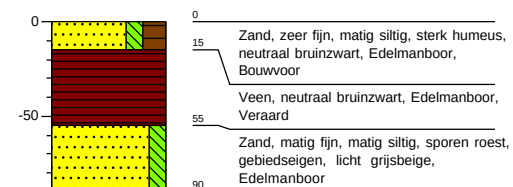
Boring: 72

Datum: 21-7-2022

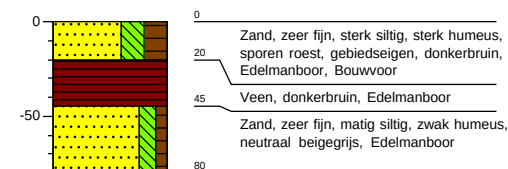
Boring: 73

Datum: 21-7-2022

Boring: 74

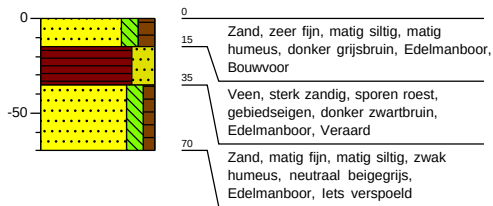
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

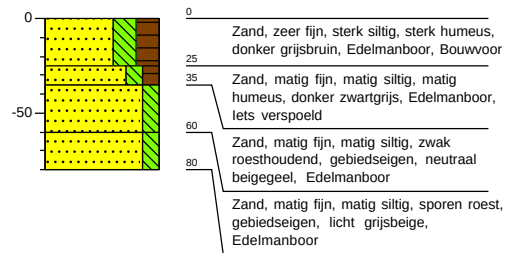
Boring: 75

Datum: 21-7-2022

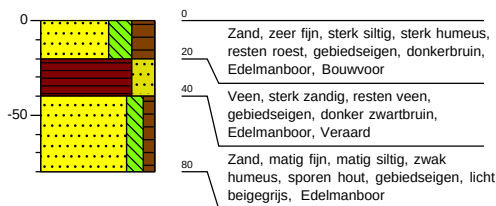
Boring: 76

Datum: 21-7-2022

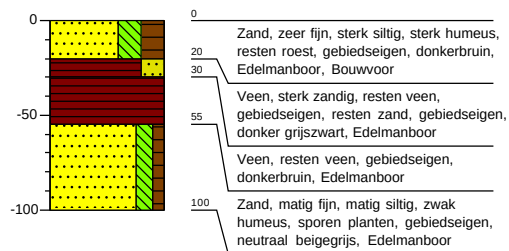
Boring: 77

Datum: 21-7-2022

Boring: 78

Datum: 21-7-2022

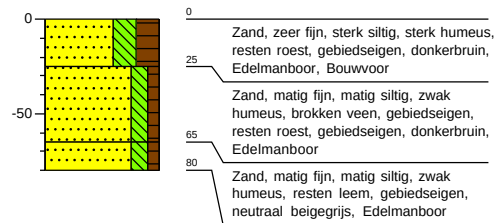
Boring: 79

Datum: 21-7-2022

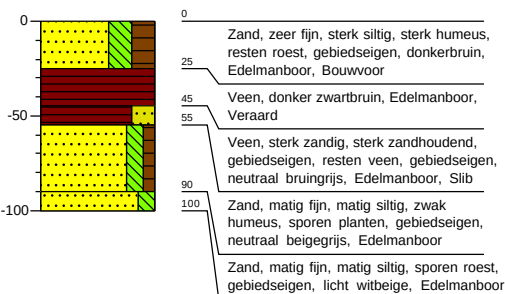
Boring: 80

Datum: 21-7-2022

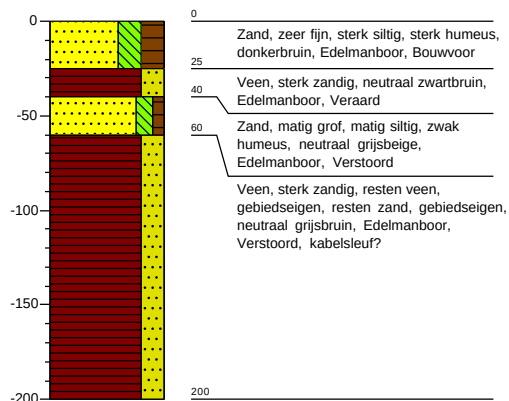
Boring: 81

Datum: 21-7-2022

Boring: 82

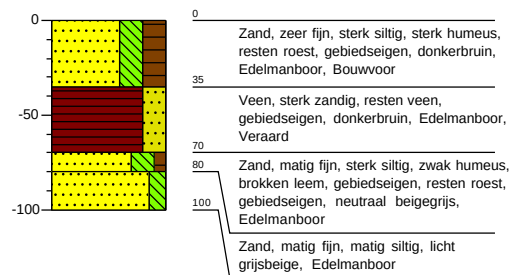
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

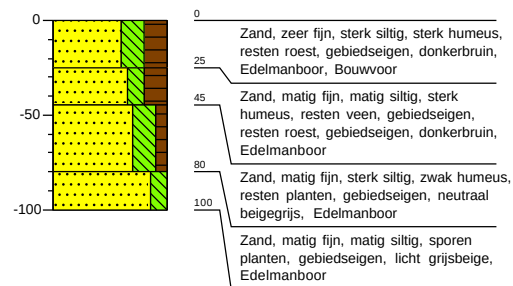
Boring: 83

Datum: 21-7-2022

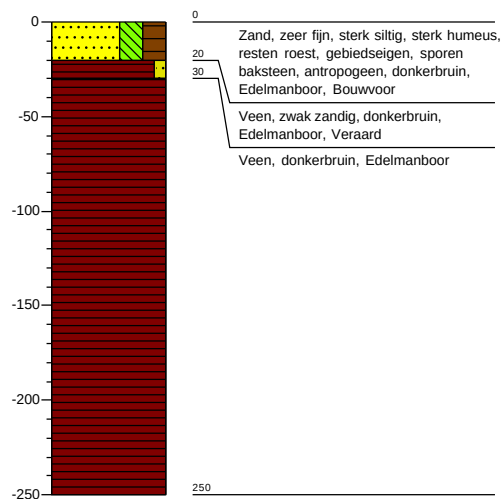
Boring: 84

Datum: 21-7-2022

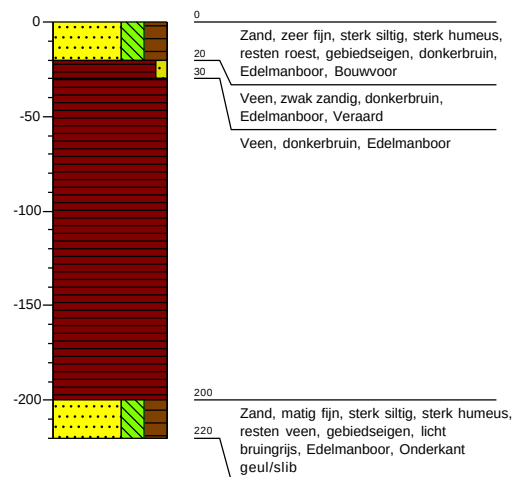
Boring: 85

Datum: 21-7-2022

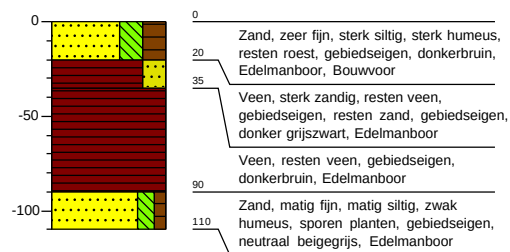
Boring: 86

Datum: 21-7-2022

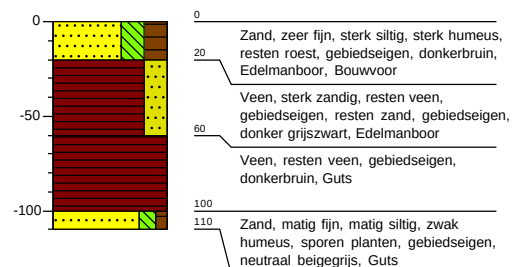
Boring: 87

Datum: 21-7-2022

Boring: 88

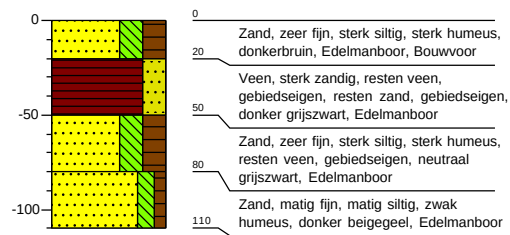
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

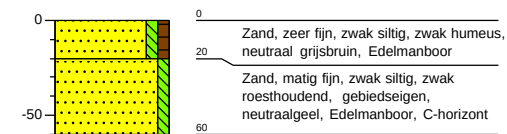
Boring: 89

Datum: 21-7-2022

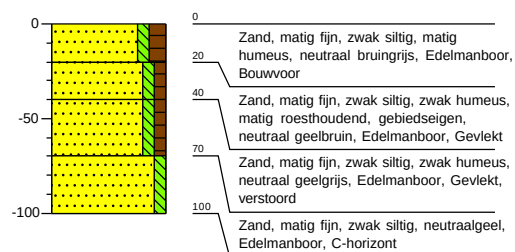
Boring: 94

Datum: 21-7-2022

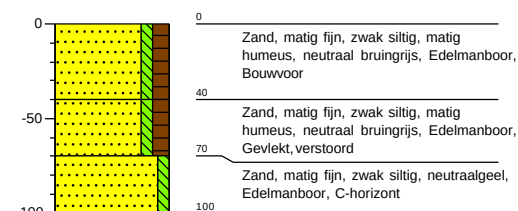
Boring: 95

Datum: 21-7-2022

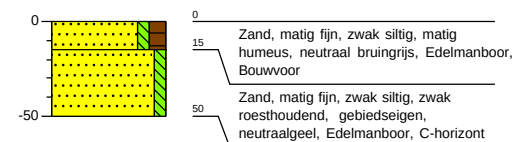
Boring: 96

Datum: 21-7-2022

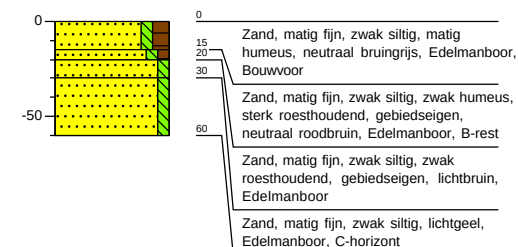
Boring: 97

Datum: 21-7-2022

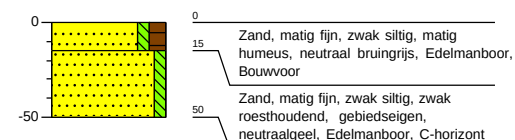
Boring: 98

Datum: 21-7-2022

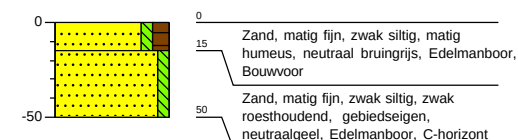
Boring: 99

Datum: 21-7-2022

Boring: 100

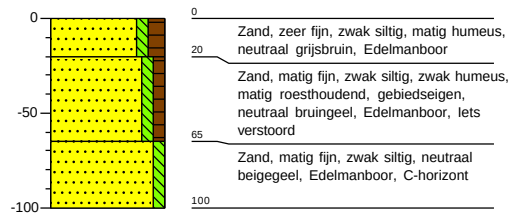
Datum: 21-7-2022

Projectnummer: 51001578
Projectnaam: Noordma

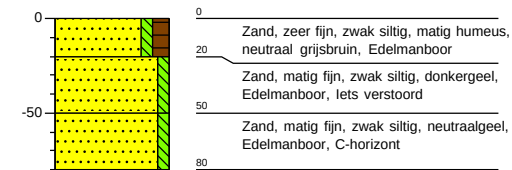
Boring: 101

Datum: 21-7-2022

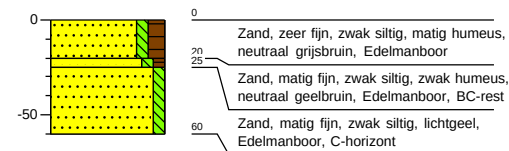
Boring: 102

Datum: 21-7-2022

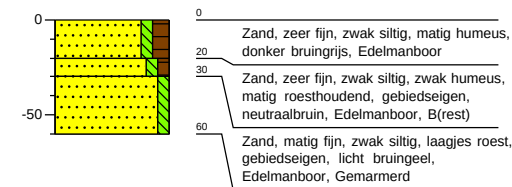
Boring: 103

Datum: 21-7-2022

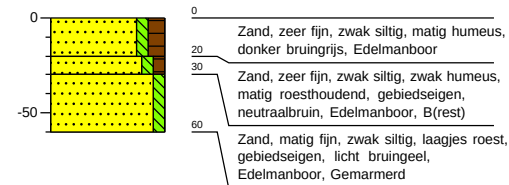
Boring: 104

Datum: 21-7-2022

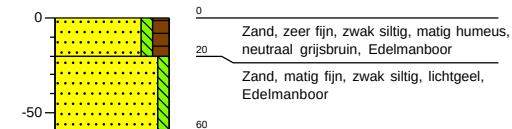
Boring: 105

Datum: 21-7-2022

Boring: 106

Datum: 21-7-2022

Bijlage 7. Boorprofielen 2011

0x00000000	/' + .%) "+,
0x00000004	5 "+, %# .
0x00000008	/' " %+ , - . % . -) "
0x0000000C	\$%& % "!(. % ! ") "
0x00000010	\$%% % ' % " ! " '

	9% . -) " %
*	
	3, % #
*	
	5 " % ' (" #
*	
	\$%& % ' (% ! " '
*2	

	& % . -) " %
* ²	
*	3, % # . #
	/ ' " %) " % ' (" #
*	
*	\$%&% ' (% ") "
*	\$%% ' (% " ! "

[illegible]

	9%'(+ .%) "' +, % .
*	
	"! . .%) "
*	
	\$%% " ! " "
*	

	(+ .%) -- " + %) "+ , %
*2	
*	(+ .%) "+ , % " #
*	\$%% % ! " '% 4 "
*	\$%% & % '((%) " % 7 ' 5 "+
*	\$%% & % ' (%) "! % 6 "+

Diagram illustrating the evolution of a 1D Ising spin chain over 10 time steps. The chain starts in a state with 4 up and 6 down spins. At each time step, a new spin is added at the right end, and the previous spin is removed from the left end. The sequence of added spins is: up, down, up, down, up, down, up, down, up, down. The final state after 10 steps has 5 up and 5 down spins. The diagram illustrates that the total magnetization (sum of spins) remains constant at 4 throughout the process.

	* &2% +, - ' ' . % ' (" % ' + .%) "
	* / ' + .% . -) " % # .
	* \$%& % ' (" % " " " ! " % 4* " +
	* \$%%& % !) " % 5* " +
	* \$%% % ' % ") ! ! % 6* " +

	"! + . . . % ! ") "
	.
	!
	' + .% - - + ,) "% # .
	/ ' " %) "% " #
	0
	\$%%& % ' # % " !) "
	!
	% ' % " , ' ! "'

	+	/ ' + .% ' ' % . -) " ! ' ' ' "
	2	/ ' " % . -) "
	*	" ! + . . . % . -) " ! ' ' ' "
	*	\$ % & % ' % ! ' % ") " ! ' ' ' "

	\$%& %) -- " + % . -) "%
	\$%9%) -- "+ %' - ' ' ..%)" "
	3\$%%+ , - ' (. .'(' - "%) "+" , %) . # -" + . ; ' (
	! ' % '(' (%('%
	. -) "%' (
	%& % ! '# % '(' (%+ , % "<# -" + .

A blank sheet of lined paper with a vertical margin line on the left and horizontal ruling lines. The page number "2" is printed at the bottom left.

		.	&2%'(' '%) "%),#
		"0	&% '- "' .%.%) -- "+ %)"
			! '-' "%% ' '(%!"'+, %).
		*	
		*.	&% '((%' '(%!"'+, %).
2		"2	'-' "%% ! '+ .%+,-' (. %.%
			!"'+, %)).
2			
		*	

[illegible]

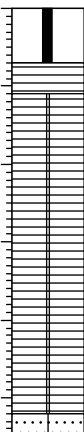
	&2% ' %) "
	^2
	* / ' + .% . -) " % # .
	* / ' ' (% + , %) .
	* \$%% ") " !

&%) -- " + % . -) " % .

5 -- " + % ' %' - ' ' . %
) " .

! '- "% ' ' (% . -) " %
). ; " '# -" + .

\$%&% "!' (. . % ") " % # -"
 + . ' ; "!#'

0 1 2

2% '(' %) "

: -) " % # .

/ ' ' (% . - + , ! " %) .

\$% % ' % ") ! ! " "

	*2	&2% ! ") " %) , #
	*	&2% ' - ' . . %) -- " + %) "
		/ ' ' (% ! "' + , %) .
	*0	& % ' ' (% ! '+ . % ' # % ' (% ! "' + , %) .
	*2	

		&%) -- "+ %) " .% .
	*	5 "+, %# .
	*	(' (% . -) "% ' (" #
	*	! ' % ' ' (% ' %) "% ' (().
2	*	\$%&% '(# % "! #'
2	*	

	*	&%) -- "+ % '(+ .% . -) "%
	*	5 -- "+ % '(+ .%) "+, % 7 # .
	*8	5 "% ' (" #
	*	3\$%&% ' % ' (% ! "'
	*2	\$%&% ! "'

	*	&% '(+ .% '(' % ! ") "
	*	/ ' " %) "
	*	\$%&% ' (% ") "! "% 4* "+
	*	\$%&2%) "! % 5* "+
	*	\$%&% ' (% ' % ")"! "% 6* "+

	*	&%) "
	*	/ ' " % . -) "
	*	"! + . . .% ' " % ! ") "
	*	3,
	*	\$%&% ' % " ! "'

	*	&% '(' %) "
	*	/ ' " %) "% " #
	*	\$%&% "! (. .%) "! "'
	*	\$%&% ' % !
	*8	\$%&% +, - . .

	*	\$%&% . -) "
	*	\$%&% '(# %) "! "% # , -
	*10	(+ .%) "+, %# .
	*	\$%&% . - ! "% 4 "+
	*2	\$%&% +, - ' . .%) "! % 7 ' 5 "+
	*	\$%&% ! "'

	\$%&%) "% (!)
	1%%% +, - ' . % ! "% (!)
	5 " +, % # . - ""! #
	\$%&2%) " +,
	(' (% . -) "% 7
*8	
*0	\$%&% ! "' +,

	\$%& % ! ") "
*	
*B	%%%'(' '% " !" % (!)
*	%%&% "%!(. % + , - ' . % ' # % ! ") " % # ' .
*	- + . . % '(" % + , - ' . % ' % + , %) . % # ' .
*0	/ ' " %) "
*	
*B	%%&% ' (%) "
*0	%%%' (' % % ! " "

1	9% ' ' % . -) " ! " ' "
2	/ ' + .% . -) " + , % # .
3	
4	/ ' " % . -) "
5	
6	"! + . . . %) "
7	
8	\$%& % ' (% ! ") "
9	\$%% % + , - ' . % (% ! ") "!

	9%'(# % . -) "% .
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4
	\$%&%(# % ' (% ! ") "% 4

	(# % ' % . -) "%
*	
*	\$%& % " ! " % 4 "+
*8	\$%& %) " % 7 ' 5 "+
*	\$%& % + , - ' . % ' (%
*	) " % 5*6 "+
*	\$% % % ' (%) " ! % 6 "+

	9%'(+ .% ' ' %) -- # % - -) "
	\$%& % ! " ') "
0	\$%%% ' (% % ! "'

	9%) "+, % .
	2
	3, % 7 # . #
	/' " %) "% ' (" #
	
	\$%% ' (% ! "'

		5 -- " + % . -) " % .	
		(+ .% +, % # .	
		\$%& % ! ") " % 4 '	
		\$%& % ' (% . -) " % 5 "+	
		\$%& %) " % 5*6 "+	
		\$%& % '((%) " % 6 "+	

	9%) -- "+" %) "+, % .
	^2
	/ ' " %) "% ' (" #
	+
	+
	\$%& % ' (% ! " "

	9%) -- '% . -) "% .
	3, % # .
	/ ' " %) "% ' (" #
	3\$%&% ' (%)" ! " "
	\$%% ' (% ! " "

	* 5 " + , % .
	/ ' % ' " %) " % ' (" #
	*
.	\$%%% " ! . . % ! " "
+ 2	

[illegible]

		\$%&2%) -- " + % . -) "%	.
*		\$%%& % " ' . . %) -- " + %	.
*		(% +,	
			'8
		\$%%& % ! " "% 4 "+	
		\$%%& %) "+, % + 5 "+	
		\$%%& %) "! % . 52 "+	
		\$%%! % 6 "+	

2 3\$%%& %) -- " + %) "%

5 5 " +,

0 3\$%%& % +,

5 \$%%& % . -) "% 5 "+

\$%%&) " !

The diagram illustrates a memory stack with various segments. The segments from top to bottom are:

- A segment containing the code snippet: `/ ' + . % ) " "`
- A large segment consisting of many thin, empty horizontal bars.
- A segment containing the code snippet: `/ ' " % ) "% " #`
- A segment consisting of many thin, empty horizontal bars.
- A segment containing the code snippet: `- ( . % ) "! "'`
- A final segment at the bottom, represented by a thick bar with a dot pattern, containing the code snippet: `$ $ % % ' ( % " !"'`

[illegible]

[illegible]

	9%) -- " + % . -) "
	/' %) -- " + % . -) "% # .
	/' " % . -) " +,
	\$%& % ! ") " % 4* "+
	\$%& % . -) " % 5* "+
	\$%% % ! ") " ! % # ' % 6* "+

1	\$%&% ' ' %!" " % (!)
2	: -) "+, % # .
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	
32	
33	
34	
35	
36	
37	
38	
39	
40	
41	
42	
43	
44	
45	
46	
47	
48	
49	
50	
51	
52	
53	
54	
55	
56	
57	
58	
59	
60	
61	
62	
63	
64	
65	
66	
67	
68	
69	
70	
71	
72	
73	
74	
75	
76	
77	
78	
79	
80	
81	
82	
83	
84	
85	
86	
87	
88	
89	
90	
91	
92	
93	
94	
95	
96	
97	
98	
99	
100	

	\$%& % . -) " %	.	
	(	% (' (% + ,) " % ' ;	7
2			
2	\$%& % ! ") "		
2	\$%9% ' (% ' # %) "+, %	' (	

Bijlage 8. Advieskaart vervolgonderzoek

Noordma

Zuidoevers 2

Legenda

Plangrens

Boringen 2022

Advies

- Geen vervolonderzoek
- Karterend booronderzoek
- Archeologische begeleiding

Boringen 2011

Advies

- Geen vervolonderzoek
- Karterend booronderzoek
- Archeologische begeleiding

Advieskaart

Inrichtingsplan Noordma

Opdrachtgever: Prolander
Projectnummer: 370616

Status: Definitief
Datum: 20-9-2022
Schaal: 1:2.000
Formaat: A1

Getekend: JJH - Gecontroleerd: PR

0 10 20 30 40 50 60
meter

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden